

S A V

O N

I A

Koulutusala	Kulttuuriala
Koulutusohjelma	Muotoilu (AMK)
Työn tekijä	Eve Karkama
Työn nimi	Liikelahjamalliston suunnittelua Savonialle
Päiväys	26.04.2019
Sivumäärä ja liitteet	50+15
Ohjaaja	Jarmo Ruokonen
Avainsanat	liikelahja, suunnittelu, muotoilu

TIIVISTELMÄ

Tässä opinnäytetyössä suunniteltiin liikelahjamallisto Savonialle konseptitasolla opiskelijan näkökulmasta. Haasteena koettiin sopivien liikelahjojen puute sekä yhtenäisen muotokielen näkyminen tuotteissa. Prosessi eteni perehtymällä aiheeseen liittyvään kirjallisuuteen liikelahjojen, kestävän kehityksen ja brändin saralla. Samalla perehdyttiin Savoniaan yrityksenä, sillä liikelahja tukee usein yrityksen sanomaa. Menetelminä käytettiin avointa temahaastattelua, kyselyä internetin kautta sekä kyselyä sähköpostin välityksellä. Haastateltavat olivat eniten työskennelleet liikelahjojen parissa, mutta tämän lisäksi kysely välitettiin kaikille niille opettajille Savoniassa, jotka ovat olleet liikelahjojen kanssa tekemisissä.

Vastauksissa ilmeni, että enemmistö ei tunne Savonian liikelahjatarjontaa ja moni haluaisi käyttöön kestäviä, laadukkaita, kotimaisia ja ekologisia tuotteita, sillä nykyisiä tuotteita ei koeta kestäviksi ja laadukkaiksi. Konseptitason liikelahjamallistosta löytyy niin opiskelijoiden suunnittelema tuotteita kuin kotimaisia design-tuotteita, joita voidaan jakaa sekä Suomessa että ulkomailla. Tuotteiden lisäksi olen perehtynyt myös ulkomailla vallitsevaan tapakulttuuriin sekä pake-tointiin liittyvissä asioissa kortteja myöten. Opinnäytetyön tarkoitus on osoittaa omaa muotoiluosaamista sekä mahdollistaa Savoniaa kehittämään liikelahjavali-koimaa haluamaansa suuntaan.

Field of Study	Culture
Degree Programme	Degree Programme in Design
Author	Eve Karkama
Title of Thesis	Concepting business gifts for Savonia
Date	26.04.2019
Pages and appendices	50+15
Supervisor	Jarmo Ruokonen
Keywords	business gift, design

ABSTRACT

This thesis introduces a business gift collection for Savonia at a conceptual level from the student's point of view. The challenge was the lack of a shared design language concerning the products and unsuitable business gifts. The process proceeded by studying related literature in the field of business gifts, sustainable development and branding. This thesis also examines Savonia as a brand, because business gifts often supports the message of the company. Used methods were open theme interviews, online surveys and e-mails. The interviewees were mostly involved with the business gifts, but in addition, the survey was sent to all the teachers in Savonia who have been involved with the business gifts.

The responses showed that the majority did not know the business gifts Savonia offers and many would like to use sustainable, high-quality, domestic and ecological products, as existing products are not considered to be durable and high quality. This conceptual level business gift collection includes both student-designed products and Finnish design products that can be given in Finland and abroad. In addition to the products, foreign gift-culture, packaging and cards are also taken into account. The purpose of this thesis is to demonstrate design-thinking and to enable Savonia to develop a range of business gifts in the desired direction.

1	Lähtökohdat ja tavoitteet	5
1.1	Tutkimusmenetelmät ja ongelmat	5
1.2	Viitekehys	6
2	TAUSTATIEDOT	7
2.1	Liikelahja	7
2.2	Brändi	8
2.3	Kestävä kehitys	9
3	SAVONIA YRITYKSENÄ	9
3.1	Brändi	9
3.2	Kansainvälinen yhteistyö	10
3.3	Arvot	10
3.4	Savonia ja kestävä kehitys	11
3.5	Graafinen ohjeistus	12
3.6	Logo	13
4	TIEDONKERUU	14
4.1	Avoin haastattelu viestinnän johdon kanssa	14
4.2	Avoin haastattelu opettajien kanssa	14
4.3	Webropol – kysely Savonian henkilökunnalle	15
4.4	Kysely liikelahjayrityksille	18
5	LIIKELAHJOJEN SUUNNITTELU	19
5.1	Savonian tämänhetkinen liikelahjatilanne	19
5.2	Lahjakulttuuri ulkomailla	22
5.3	Ideointivaihe	27
5.4	Liikelahjakategoriat	35
5.5	Pakkaus	44
6	TUOTTEIDEN SUUNNITTELU TULEVAISUUDESSA	48
7	PÄÄTÄNTÄ	49
	LÄHTEET	51
	Tekstit	51
	Kuvat	52
	Liitteet	53

1 LÄHTÖKOHDAT & TAVOITTEET

Opinnäytetyössäni suunnittelen Savonia-ammattikorkeakoululle liikelahjamalliston. Aihe oli entuudestaan tuttu, sillä osallistuin luokkatoverieni kanssa Nuori Yrittäjyys –kurssille syksyllä 2017, jossa tarkoitus oli perustaa yritys yhden lukukauden ajaksi ja opetella liiketaloutteen sekä yrittäjyyteen liittyviä asioita. Tuolloin suunnittelimme, valmistimme ja myimme valmistamiamme pieniä kodin sisustusesineitä. Savonia innostui tuotteistamme ja halusi ostaa niitä liikelahjoiksi, sillä liikelahjavalikoima koettiin puutteelliseksi ja yrityksessä oltiin kiinnostuneita opiskelijoiden suunnittelemista ja tekemistä tuotteista. Tästä syntyi opinnäytetyöni aihe.

Tavoitteena oli uudistaa ja luoda toimiva liikelahjamallisto, joka tukee Savonian viestiä yrityksenä. Toimeksiannossa yhdistyvät muotoilun eri osaamisalueet, kuten brändiajattelu, graafinen suunnittelu, pakkausmuotoilu, kestävä kehitys, liiketalous sekä suunnitteluprosessin hallinta muotoilun työkaluja käyttäen. Pyrin opinnäytetyössäni tuomaan esiin näitä tärkeitä osaamisalueita. Liikelahjamalliston suunnitteluun kuului oleellisena osana käyttäjäryhmien haastatteluja niin kasvotusten kuin sähköpostin välityksellä.

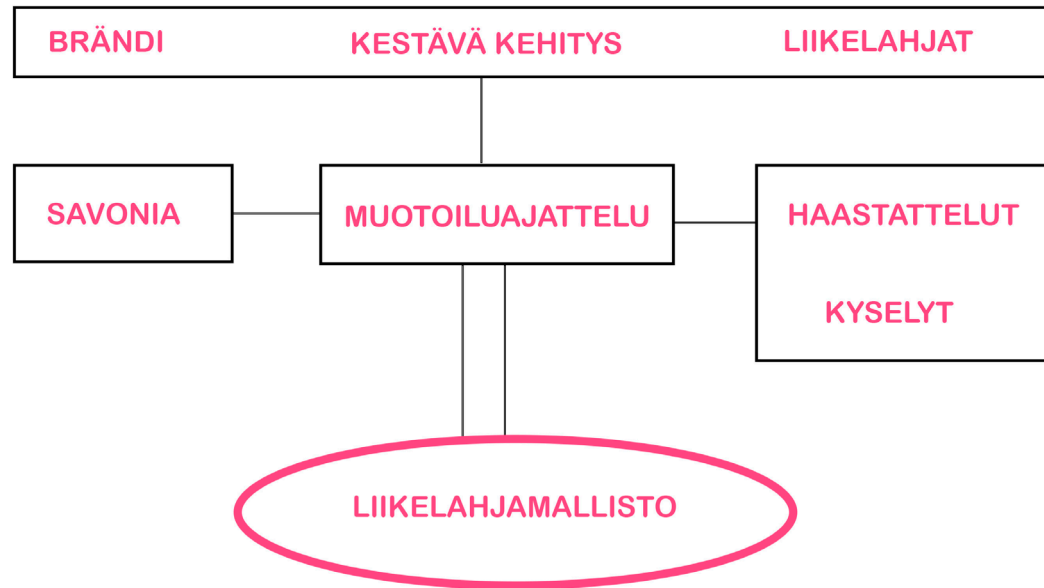
1.1 Tutkimusmenetelmät ja ongelma

Työn tilaaja oli Savonia-ammattikorkeakoulu ja kyseessä on kehittämistyö, jossa suunnittelen ja konseptoin liikelahjamalliston Savoniale. Lopullinen suunnittelumuoto on konseptimallisto. Savonia voi halutessaan ostaa suunnittelemani printtejä ja kuoseja käyttöönsä pientä korvausta vastaan. Hyvä liikelahja voi rakentaa yrityksen ja organisaation brändiä ja kasvattaa yrityksen tunnettavuutta. Koska toimeksiantaja ei ole täysin tietoinen tarpeistaan ja haluistaan, on tutkimuskysymykseni näin ollen seuraava:

1. Millaisia liikelahjoja Savonia haluaisi käyttöön?

Opinnäytetyön pääpaino oli liikelahjamalliston konseptointi, jossa olen hyödyntänyt muotoiluajattelua. Vaiheet koostuivat aiheeseen liittyvän kirjallisuuden perehtymiseen, kohderyhmien käyttäjien haastatteluista, asiakaskyselyistä, ideoinnista ja luonnoksista. Apuna käytin aiheeseen liittyvää kirjallisuutta koskien liikelahjoja, brändiä, kestävästä kehitystä, tuotemuotoilua ja palvelumuotoilua.

1.2 Viitekehys

Teoreettisen viitekehysten ydin on tuotesuunnitteluun liittyvän muotoilujattelun korostaminen. Tässä opinnäytetyössäni käyttämäni menetot liittyvät pääosin asiakkaan tarpeiden vastaamiseen tiedonkeruun, ideointien ja luonnoksien avulla. Liikelahjojen suunnittelu etenee vaiheittain. Ensiksi avaan perustietoa liikelahjoista, brändistä ja kestävästä kehityksestä. Tiedonkeruu alkaa perehtymisellä aikaisempaan aiheesta koskevaan tutkimuskirjallisuuteen sekä haastatteluilla, joiden kysymykset keskittyvät tutkimusongelmieni pariin. Tiedonkeruu etenee Savonian tämänhetkiseen yritysidentiteettiin, jossa perehdytään Savoniaan brändinä, Savonian arvoihin, kansainväliseen yhteistyöhön ja nykyisten liikelahjojen tilaan. Näiden tietojen pohjalta voidaan tehdä määritelmiä, jotka käynnistävät liikelahjamalliston luonnosteluvaiheen. Valmiista luonnoksista tehdään kooste, joka esitellään Savonian viestintäryhmälle.

Riittäviin taustatutkimuksiin tarvitaankin laajaa tietoa asiakkaan toiveista ja tarpeista. Vasta tämän pohjalta itse luova suunnittelu ja ideoiden testaus voi alkaa, jonka Teollisuustaitteen liitto Ornamo ry määrittelee suunnittelijoiden pelisäännöissä seuraavasti: ”Suunnittelijan ammattitaitoon kuuluu hankkia tarvittavat tiedot suunnittelemansa kohteen kontekstista ja ennakoita sisällön vaikutus vastaanottajiin.” (Ornamo, Suunnittelijan ammattieettiset ohjeet)

2 TAUSTATIEDOT

2.1 Liikelahja

Liikelahjat ovat merkittävässä roolissa yritys-elämässä ja niiden tarkoitus on tukea sekä vahvistaa yrityksen viestintää. Hyvä liikelahja herättää kiinnostuksen, on käytännöllinen, omintakeinen, laadukas, yritystä hyvin edustava ja pitkäksi aikaa mieleenjäävä. Yleensä liikelahjat jaetaan neljään eri ryhmään:

1. Suurissa erissä jaettaviin tavaroihin eli niin sanottuihin give away – tuotteisiin, joita ovat esimerkiksi kuulakärkikynät ja viivoittimet.
2. Myynninedistämisesineet ovat kädestä käteen annettavia tuotteita, kuten sateenvarjoja ja pipoja.
3. Hyvän liikesuhteen ylläpitämiseksi tarvittavat tuotteet, jotka ovat usein korkealaatuisia lahjoja.
4. ”Mustaleimainen viski” on lahjatavaroiden aatelille annettu yleisnimitys ja firma jakaa ryhmän tuotteet asiakasyritysten liikkeenjohdolle. (Mikluha 2000, 41 - 43, 80, 17.)

Yrityksen logo voi olla huomaamaton ja usein se piilotetaan pakkauksen pohjaan tai jätetään kokonaan pois, sillä isoin kirjaimin lahjoissa huutava logo ei ole suosittua. Euroopassa ei pitäisi näin ollen antaa lahjoja, joissa yhtiön nimi on isolla. Lahja-asioissa pyöritään alitajunnan ja mielikuvan varassa, joten esimerkiksi pelkkä väri voi toimia lahjoittajan symbolina. Taiteisiin ja käsitöihin liittyviä liikelahjoja voivat olla esimerkiksi lasitavara, pienistä maljakoista suuriin sekä lasisarjat, taidekeramiikka, käyttökeramiikka, teräsvadit, puukipot ja kauhat, puiset leikkuulaudat, puulelut, puueläimet ja korut, kynttilänjalat, joulukoristeet, pellavatuotteet ja pipot ja lapaset. Nykymaailmassa käyttöesineet eivät tyydytä pelkästään funktionaalisia tarpeita, vaan niiden pitää täyttää myös kuluttajan elämäntyyliä palvelevia tarpeita. Visuaaliset ja esteettiset arvot ovat keskeisiä tuotteissa. (Mikluha 2000, 41 - 43, 80, 17.)

Liikelahjoihin liittyy usein myös kansainvälisiä kulttuurieroja. Terävien esineiden, kuten puukkojen, paperiveisten ja saksien kanssa voidaan joutua vaikeuksiin eri maiden tulleissa. Yleensä ottaen liikelahjojen antaminen koetaan monimutkaiseksi, sillä lahjan tarkoitus voidaan ymmärtää eri kulttuureissa väärin. Huonosti harkittu ja väärässä tilanteessa annettu lahja voi saada aikaan päinvastaisen vaikutuksen kuin halutaan. Tästä syystä joissakin maissa ei jaeta ollenkaan liikelahjoja. Esimerkiksi puukko on Suomessa arvostettua, käytännöllistä käsityötä, mutta Aasian maissa se tulkitaan suureksi loukkaukseksi. Alkoholin kanssa on syytä olla varovainen joissain Afrikan maissa islaminuskon takia. (Mikluha 2000, 41 - 43, 80, 17.)

2.2 Brändi

”Ultimately, a brand is about fulfilling a promise, and this includes creating value for the customer” (Lockwood 2009, xi). Brändi on lupaus, joka tuo arvoa asiakkaille. Joskus pelkkä visuaalisuus ei riitä, sillä kuten Vuokko Takala-Schreib kiteyttää kirjassaan ”Visuaalinen kuluttaminen”(2016): ”Muotoilun näkökulmasta katsottuna brändin tai tuotemerkin edustama arvo ei välttämättä synny pelkästään visuaalisesta tai esteettisestä kokemuksta.” Tällöin oleellisinta on se, mitä brändi tekee.

”Ultimately, a brand is about fulfilling a promise, and this includes creating value for the customer.”

(Lockwood 2009, xi.)

2.3 Kestävä kehitys

Raaka-aineiden käytön minimointi, luonnonvarojen kierrätys ja tuotannon eettisyys ovat yhä tärkeämmässä roolissa. Maapallon luonnonvarat eivät kestä nykyistä kulutusta ja tavaroiden sekä palveluiden kulutus on yksi suurimpia ympäristöongelmien aiheuttajia. (Ilmasto-opas, kestävät kuluttajavalinnat.) Opinnäytetyönsäni on vastuullista ottaa huomioon mahdollisesti valmistettavien tuotteiden materiaalien käyttö ja ekologisuus ympäristön kuormittamisen vähentämiseksi.

”The responsibility for sustainable progress cannot be placed solely with consumers and their willingness to pay more for slow design and ethically produced goods; it is imperative that the industry accepts a sizeable part of the responsibility. As representatives of the industry, designers are able to promote sustainability practices by working with aesthetics sustainability but also with social involvement – or by combining aesthetics with social involvement and by making decisions about societal and other current issues”(Harper 2017, 120).

3 SAVONIA YRITYKSENÄ

3.1 Savonia brändinä

Koska liikelahjan tulee tukea yrityksen sanomaa, täytyi ensin ottaa kattavasti selvää Savoniasta yrityksenä. Savonia esittelee toimintansa nettisivuillaan seuraavasti: ”Savonia-ammattikorkeakoulu on yksi Suomen suurimmista ja monipuolisimmista ammattikorkeakouluista. Asiantuntijaorganisaatiomme kouluttaa vahvoja osaajia kuudella eri koulutuslalla. Monipuoliset koulutuksemme tarjoavat mahdollisuuden opiskella tutkinto päiväopiskeluna tai työn ohessa sekä joustavasti Avoimessa ammattikorkeakoulussa. Koulutusyksikkömme ovat Kuopiossa, Iisalmessa ja Varkaudessa. Yhteensä Savoniassa työskentelee n. 500 työntekijää, opiskelijoita on lähes 6000. Savonia palvelee aktiivisesti ympäröivää työelämää. Tutkimus- ja kehitystoimintamme tarjoaa osaavaa palvelua ja yksilöllisiä ratkaisuja yritysten ja työyhteisöjen kehittämistarpeisiin. Toimintamme profili tiivistyy painoaloihin, jotka ovat Soveltava hyvinvointiteknologia, Vastuullinen ruokatuotanto, Vesiturvallisuus sekä Uudistuva kone- ja energiateollisuus.” (Tutustu Savoniaan)

Savonia-ammattikorkeakoulu tarjoaa palveluita, joissa opiskelijat toteuttavat toimeksiantoja erilaisilta yrityksiltä alakohtaisesti. Savonia listaa koulutusaloikseen seuraavat alat: muotoilun koulutus, liiketalouden ala, luonnonvara-ala, matkailu- ja ravitsemisala, musiikki ja tanssi, tekniikan ala sekä sosiaali- ja terveystieteet. (Tutusti Savoniaan) Savonia esittelee brändiään aktiivisesti myös sosiaalisessa mediassa erilaisten kuvien ja aihetunnisteiden avulla. Näitä aihetunnisteita ovat muumuassa #uuttaluomassa ja #tilannehallussa.

Savonia on onnistunut saavuttamaan paljon yhteistyökumppaneita ympäri maailmaa. Tällä hetkellä Savonialla on ulkomaisia korkeakoulukumppaneita yli 30 maassa, ja aktiivinen opiskelija- ja asiantuntijavaihto on ammattikorkeakoulun arkipäivää, kuten myös kansainvälisissä korkeakoulujen yhteistyöprojekteissa toimiminen. Yhteistyö ulottuu Pohjoismaiden ja EU-maiden lisäksi Venäjälle, Aasiaan, Yhdysvaltoihin sekä Afrikkaan. Englanninkielisissä koulutusohjelmissa Savoniassa on kansainvälisiä tutkinto-opiskelijoita jopa 20 maasta. (Savonia, kansainvälisyys Savoniassa)

3.3 Arvot

Kaaviossa näkyvät Savonian arvot, joita ovat luotettavuus, rohkeus, vaikuttavuus ja yhteisöllisyys. Arvot ovat oleellinen osa brändiä, sillä ne määrittelevät yritykseen vallitsevat toimintatavat. Arvot tulevat välittymään tavalla tai toisella suunnittelemassani liikelahjamallistossa.

SAVONIAN ARVOT, TEHTÄVÄ, VISIO JA PROFIIILI

Kuva 1. Savonian arvot

3.4 Savonia ja kestävä kehitys

Savonia on kirjoittanut nettisivuillaan osallisuudestaan kestäväan kehitykseen seuraavanlaisesti: ”Kestävä kehitys määritellään eri viitekehyksissä hieman eri tavoin. Toiminnan tavoitteeksi määritellään, että kansalaiset ymmärtävät ja kunnioittavat toisia ihmisiä ja kunnioittavat luontoympäristöä ja luonnonvaroja niin, että ne säilyvät myös tuleville polville. Tiedostaminen johtaa käyttäytymisen muutokseen, joka osaltaan lisää yhteiskunnan ekologista, taloudellista ja kulttuuris-sosiaalista tasapainoa. Savonia haluaa luoda kestäväa kehitystä ja kantaa vastuunsa inhimillisestä, rakennetusta ja luonnon ympäristönsä hyvinvoinnista. Ammattikorkeakouluissa on käynnistetty vuodesta 2002 kestäväan kehityksen toimenpiteitä. Savonia on ensimmäisten joukossa ottanut kestäväan kehityksen yhdeksi strategiseksi painoalueeksi. Vuosina 2006 ja 2007 Savoniassa toimi työryhmä, jonka tehtävä valmistella nykytila-analyysin pohjalta kestäväan kehityksen toimenpideohjelma. Vuonna 2008 otettiin käyttöön Savonian kestäväan kehityksen toimenpideohjelma, joka antaa suuntaviivat ja asettaa tavoitteet Savonia-ammattikorkeakoulun kestäväan kehityksen mukaiselle toiminnalle.” (Tutustu Savoniaan, kestävä kehitys)

Savonian kestäväan kehityksen tulevaisuuden tavoitteena pidetään, että

-opiskelija valmistuu yhteiskuntavastuulliseksi asiantuntijaksi

-toimii eettisesti ja edistää uusien kestävien toimintatapojen ja toimintaympäristöjen kehittymistä yhteiskunnassa

-henkilökunta toimii kestäväan kehityksen periaatteen mukaisesti ja edistää yhteiskunnan hyvinvointia ekologisen, taloudellisen ja sosiaalis-kulttuurisen ulottuvuuksilla

-Savonian johto kehittää ammattikorkeakoulun toimintaa ja toimintaympäristöä aktiivisesti kestäväan kehityksen periaatteet ottaen huomioon. (Tutustu Savoniaan, kestävä kehitys)

Savonian sivuilla mainitaan myös paperittomuus osana kestäväa kehitystä.

Tulostamisen ja kopioinnin kehittäminen mainitaan olevan kestäväan kehityksen edistämistä Savoniassa. Nettisivujen mukaan Savonian tavoitteena on vähentää paperille tulostamista ja kopiointia ja siirtyä käsittelemään dokumentteja sähköisesti. (Tutustu Savoniaan, paperittomuus)

3.5 Graafinen ohjeistus

Savonia-ammattikorkeakoulun graafisessa ohjeistossa on määritelty graafinen ohjeistus ja sen soveltaminen erilaisissa käytöissä. Viralliseksi väriksi on määritelty logossa harmaa, valkoinen ja vaaleanpunainen. Eniten näkyvä väri on vaaleanpunainen. Kuitenkin muussa materiaalin käytössä ovat värimaailmaksi valikoituneet keltainen, oranssi, vaaleanpunainen, violetti, sininen sekä vihreä. Brändin muotokieleen vaikuttaakin vahvasti ne värit ja fonttivalinnat, joita yrityksessä käytetään.

1 SAVONIA-LOGO JA VÄRIMÄÄRITYKSET SAVONIA-LOGO

Logosta pyritään pääsääntöisesti käyttämään 4-väriversiota Savonia ammattikorkeakoulu -tekstillä.

Savonian logosta on käytössä myös "riisuttu" malli ilman suomen- tai englanninkielistä ammattikorkeakoulu-tekstiä. Tätä versiota käytetään, kun Savonia-ammattikorkeakoulu mainitaan asiassisällössä tai logo halutaan olevan hillitty käytössä sitä muissa yhteyksissä.

Merkin ja logotekstien keskinäisiä suhteita ja sijoittelua ei saa muuttaa.

Logosta on myös harmaasävy ja mustavalkoversiot.

2 TYPOGRAFIA TYPOGRAFIA

TYPOGRAFIA PAINETUISSA MATERIAALEISSA

Painetuissa materiaaleissa käytetään vain ja ainoastaan NewJune-fonttiperheen eri leikkauksia ja Melior LT Std -fonttia.

TYPOGRAFIA PC:LLÄ KÄSITELTÄVISSÄ AINEISTOISSA

NewJune ja Melior ovat OpenType-fontteja, joten ne toimivat myös PC-ympäristössä.

OFFICE-FONTIT

Office-ohjelmissa tuotetuissa materiaaleissa käytetään osittain Tahoma-fonttia ja lopputekstissä Georgia-fonttia.

PAINETUISSA MATERIAALEISSA

NewJuneFine
ABCDEFGHIJKLMNO
PQRSTUVWXYZÄÄÖ
abcdefghijklmnpqrstu
vwxyzääö1234567890

NewJuneBook
ABCDEFGHIJKLMNO
PQRSTUVWXYZÄÄÖ
abcdefghijklmnpqrstu
vwxyzääö1234567890

NewJuneBold
ABCDEFGHIJKLMNO
PQRSTUVWXYZÄÄÖ
abcdefghijklmnpqrstu
vwxyzääö1234567890

NewJuneHeavy
ABCDEFGHIJKLMNO
PQRSTUVWXYZÄÄÖ
abcdefghijklmnpqrstu
vwxyzääö1234567890

Melior LT Std
ABCDEFGHIJKLMNO
PQRSTUVWXYZÄÄÖ
abcdefghijklmnpqrstu
vwxyzääö1234567890

OFFICE

Tahoma bold
ABCDEFGHIJKLMNO
PQRSTUVWXYZÄÄÖ
abcdefghijklmnpqrstu
vwxyzääö1234567890

Georgia
ABCDEFGHIJKLMNO
PQRSTUVWXYZÄÄÖ
abcdefghijklmnpqrstu
vwxyzääö1234567890

1 SAVONIA-LOGO JA VÄRIMÄÄRITYKSET GRAAFISET ELEMENTIT

GRAAFISTEN ELEMENTTIENTÄN KÄYTTÖ

Sivu jakaantuu kolmeen osaan: ylä-, keski- ja alaosa. Yläosaan tulee sijoittaa logo ja väripalkki. Yläosan taustaväri on valkoinen. Keskiosaan sijoitetaan haluttu kuva ja alaosaan on typografialle omatila. Keski- ja alaosan välissä on väripalkki, jossa typografialle omatila.

Muissa pienissä tuotteissa elementtien määrä vähennetään, jolloin tärkeintä on tuoda esille logo ja väripalkki.

VÄRIMÄÄRITYKSET CMYK, RGB, PMS

	c0 m90 y10 k0 rgb pms
	c0 m25 y100 k0 rgb pms
	c0 m60 y100 k0 rgb pms
	c20 m100 y0 k0 rgb pms
	c75 m0 y20 k0 rgb pms
	c50 m0 y100 k0 rgb pms

3.6 Logo

Tahdoin selvittää allaolevan Savonia-logon merkityksen, sillä logo ei aukea sitä pelkästään katsomalla, eikä logoa ole esitelty sen tarkemmin Savonian nettisivuilla. Vastaukseksi sain välitetyn sähköpostiviestin Juha Asikaiselta, joka on ollut logoa luomassa.

Asikainen kertoo, että liikemerkki (logoympyrä) on muotoutunut alkujaan P- ja S-kirjaimista, tarkoittaen tietenkin Pohjois-Savoa. Liikemerkillä on siis vahvasti maakunnallinen tausta. Pohjois-Savon väliaikaisen ammattikorkeakoulun ensimmäisessä liikemerkissä P ja S erottuivat vielä selkeämmin mutta sittemmin niistä tuli nykyisen logon tavalla viitteellisemmät. Pallon vasemman kulman muoto on osa P-kirjainta ja oikea alakulma osa S-kirjaimen yläosaa. Kirjaimet ikään kuin leikkasivat osat pallosta.

Nimen vaihduttua Savoniaksi vuonna 2004 päivitettiin logoa silloin asettelua muuttamalla ja terävöittämällä hakien Savoniale tuolloin Pendolino -hengessä ajanhenkeen sopiva moderni ja tyylikäs fontti. Samoihin aikoihin VR aloitti Pendolino -junien liikennöinnin Kuopioon. Tuolloin Asikainen oli tekemässä tätä uudistusta. Vuonna 2007 ohjeistusta päivitettiin, kun englanninkieliseksi nimeksi vaihtui Savonia University of Applied Sciences korvaten aiemman Savonia Polytechnic muodon.

Katkelma vuoden 2003 lopulla tehdystä graafisesta ohjeesta:

”Savonia-ammattikorkeakoulun logon muodostavat kolme elementtiä, jotka kuvaavat ammattikorkeakoulun maakunnallista toimintaa. Elementtien voidaan nähdä muodostavan ympyrän ja voimakas liikkeen vaikutelma viestii osaavasta ja kehittyvästä organisaatiosta. Logo on suunniteltu alunperin Pohjois-Savon ammattikorkeakoulun käyttöön ja sitä on uudistettu Savonia-ammattikorkeakoulua varten. Uudistettu terävävarjoinen logo viestii asiantuntevasta ja osaavasta ammattikorkeakoulusta. Logo kertoo olemuksellaan myös avoimuudesta ja kyvystä pureutua ongelmien ratkaisuun. Logo heijastelee ammattikorkeakoulun monialaisuutta ja erilaisia osaamisalueita.”

”Nykyinen tunnus, logo ja liikemerkki ovat mainostoimiston käsialaa muistaakseni vuodelta 2011. Modernisoinnissa pohjana olivat vanha liikemerkki ja leimat. Tässä yhteydessä alojen värit jäivät pois logosta ja käyttöön tuli nykyinen värimaailma. Historiaa kunnioittaen logo uudistui jälleen moderniksi ja ajanmukaiseksi ollen sitä mielestäni edelleenkin”, toteaa Asikainen.

4 TIEDONKERUU

4.1 Avoin haastattelu viestinnän johdon kanssa

Aloitin tiedonkeruun liikelahjojen käyttökokemuksista tapaamalla viestinnän johdossa toimivaa Anna Laukkasta sekä digitaalisen markkinoinnin suunnittelijaa Suvi Huttusta. Avoimessa haastattelussa haastattelijana ja haastateltavana ovat kielellisessä vuorovaikutuksessa keskenään ja haastattelijana pyrkii luomaan tilanteesta mahdollisimman luontevan ja avoimen. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, Avoin haastattelu)

Tapaamisella keskustelimme yleisesti Savonian brändistä, kansainvälisyydestä, arvoista ja nykyisestä liikelahjatilanteesta. Tuotteiden olisi hyvä kertoa Savoniasta joko värin, sosiaalisessa mediassa käytettävän aihetunnisteen #savoniaamk avulla tai logon perusteella. Savonia toimii Kuopion lisäksi myös Iisalmissa ja Varkaudessa, joten jokin yhteinen tekijä liikelahjoissa olisi toivottua. Yhteinen tekijä voisi olla esimerkiksi Pohjois-Savossa esiintyvän kasvi- tai puulajin näkyminen kuosissa. Vaihtoehtoisesti eri opiskelualoja voitaisiin kuvastaa tuotteissa paikkakunnan mukaan. Tärkeintä kuitenkin olisi, että tuotteet ovat tarpeellisia käyttäjille. Toiveissa oli myös, että liikelahjoissa huomioitaisiin paikallisuus ja eettisyys.

Keskustelussa nousi esiin myös hintaluokitus: korkeamman lahjan hintahaarukan olisi hyvä olla 10 - 70 euron paikkeilla yhtä tuotetta kohti. Opinnäytetyöni ollessa konseptimallisto jätän hintasuosituksen työn ulkopuolelle. Tällä hetkellä Savonialla on kolme kilpailutettua liikettä, joista liikelahjoja ostetaan. Lisäksi jaettavissa on kahvia ja makeisia, kuten Fazeria. Etiketteihin toivottiin löytyvän myös päivitetty versio, jota voisi hyödyntää kaikkiin tuotteisiin. Lisäksi tuotteen vastaanottajalle voitaisiin antaa mukaan itse suunniteltu kortti, jotta Savonia jäisi asiakkaan mieleen paremmin. Tuotteista olisi hyvä tehdä yhteinäinen katalogi Savonian nettisivuille, sillä tällä hetkellä liikelahjoista ei ole selkeää valikoimaa saatavilla. Tämä vaikeuttaa myös henkilökunnan päätöstä liikelahjojen jakamisesta. Sovimme jatkavamme keskustelua sähköpostitse ja tarvittaessa sopimalla uuden tapaamisen.

4.2 Avoin haastattelu opettajien kanssa

Haastattelin opinnäytetyöhöni Savonian kirjoilla toimivia henkilöitä, jotka ovat olleet liikelahjojen kanssa tekemisissä. Ensin tapasin kansainvälisenä koordinaattorina toimivan Raili Mähösen, myöhemmin koulutusvastuujohtaja Kaija Sääsken. Haastatteluissa ilmeni, että liikelahjatilanne koetaan todella puutteelliseksi. Lahjatilanne ei ole ainoa huolestuttava tekijä: Savonialta puuttuu kokonainen lahjakulttuuri. Tämä ilmenee vaikeuksina valita sopivia liikelahjoja tapaamiseen sekä oikeanlaisen etikettikulttuurin puuttumisena. Toiveina oli saada opiskelijoita osallistumaan liikelahjojen suunnitteluun ja valmistamiseen enemmän. Toive Savonian omasta liikelahjakatalogista nousi jälleen esiin. Laatu ja tarkoituksellisuus nousivat tärkeimmäksi aiheeksi, sillä nykyiset liikelahjoina jaettavat käyttötavarat eivät kestä kulutusta. Kaija Sääsken kanssa keskustellessani ilmeni, että Savonialla on olemassa myös lahjakortteja opintokursseja varten. Keskusteluissa kävi ilmi että liikelahja ei välttämättä tarvitse olla konkreettinen esine, vaan se voi olla myös käyttötuote palvelulle.

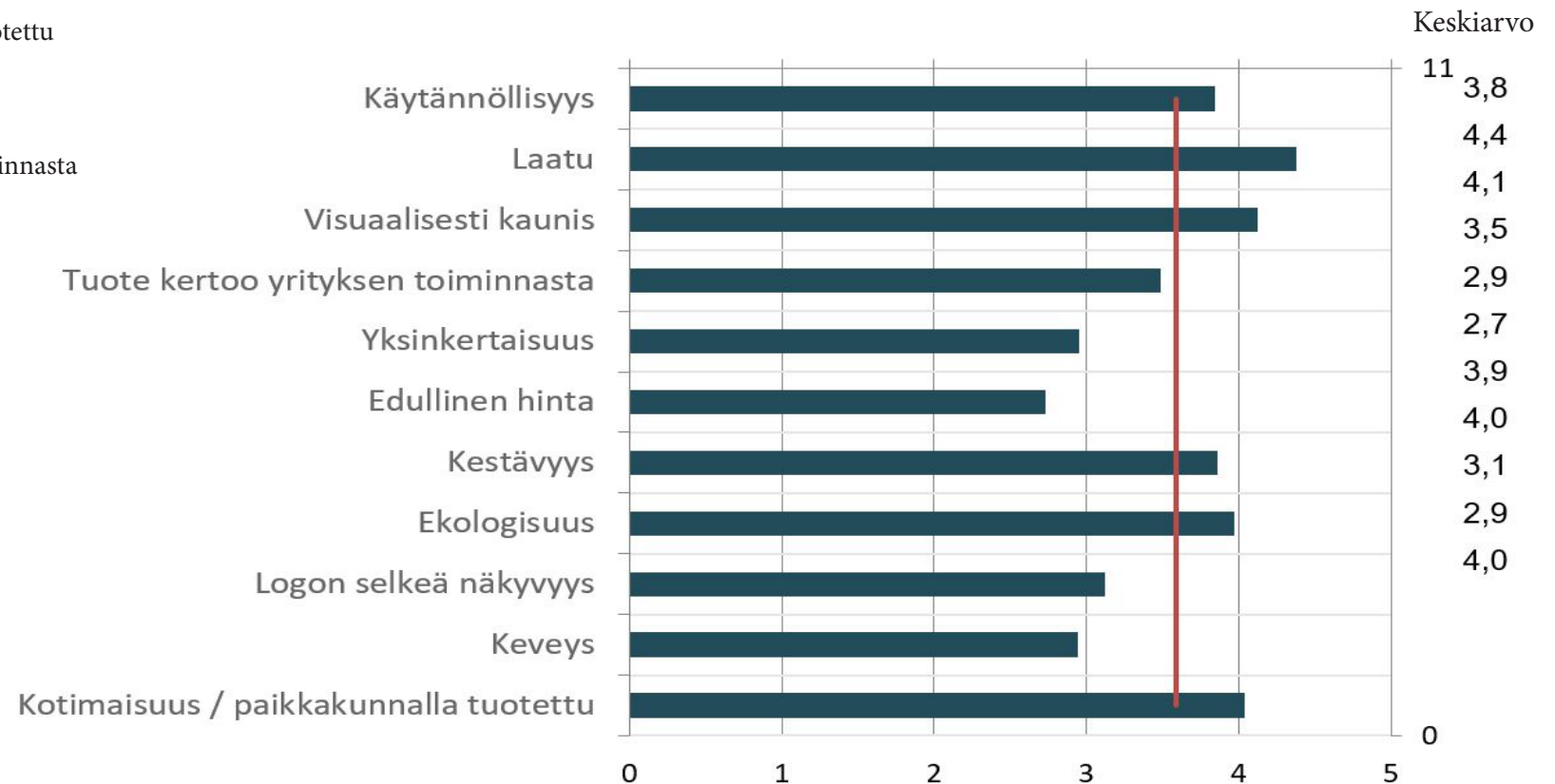
Halusin saada vielä kattavammin vastauksia siihen, millaisen liikelahjamalliston Savonia haluaisi käyttöönsä. Toteutin kyselyn sähköpostitse webropol – kyselytyökalun avulla, joka on kohdistettu niille Savonian henkilökunnasta, jotka ovat jottenkin liikelahjojen parissa työskennelleet.

1. Mitkä ovat mielestäsi liikelahjan tärkeimpiä ominaisuuksia?

Vastaajien määrä: 118

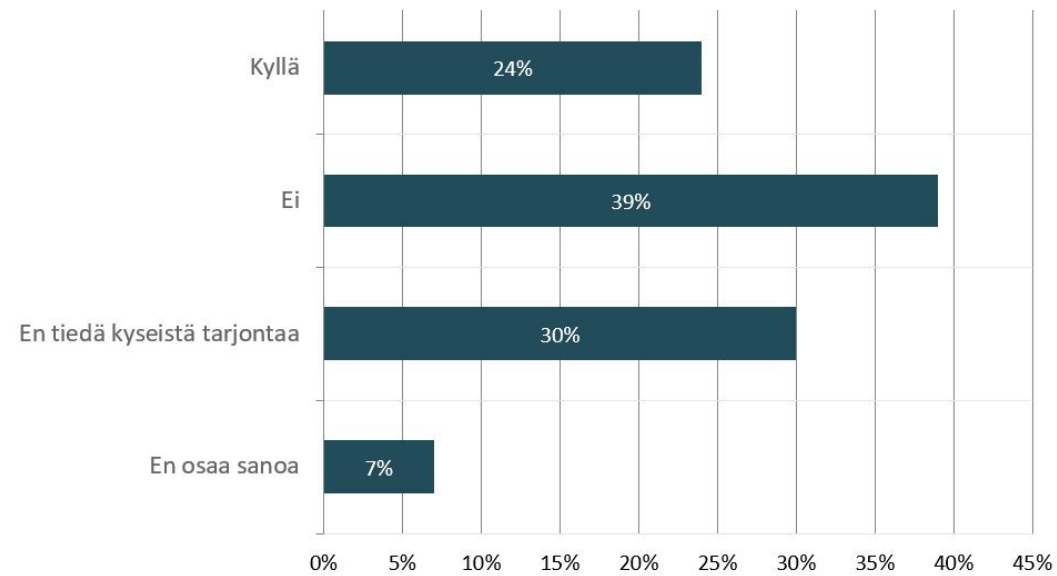
Ensimmäisen kysymyksen vastauksista tärkeimmäksi ominaisuudeksi nousivat keskiarvojen perusteella

1. Laatu
2. Visuaalinen kauneus
3. Kotimaisuus / paikkakunnalla tuotettu
4. Ekologisuus
5. Kestävyys
6. Käytännöllisyys
7. Tuote, joka kertoo yrityksen toiminnasta
8. Logon selkeä näkyvyys
9. Keveys
10. Yksinkertaisuus
11. Edullinen hinta

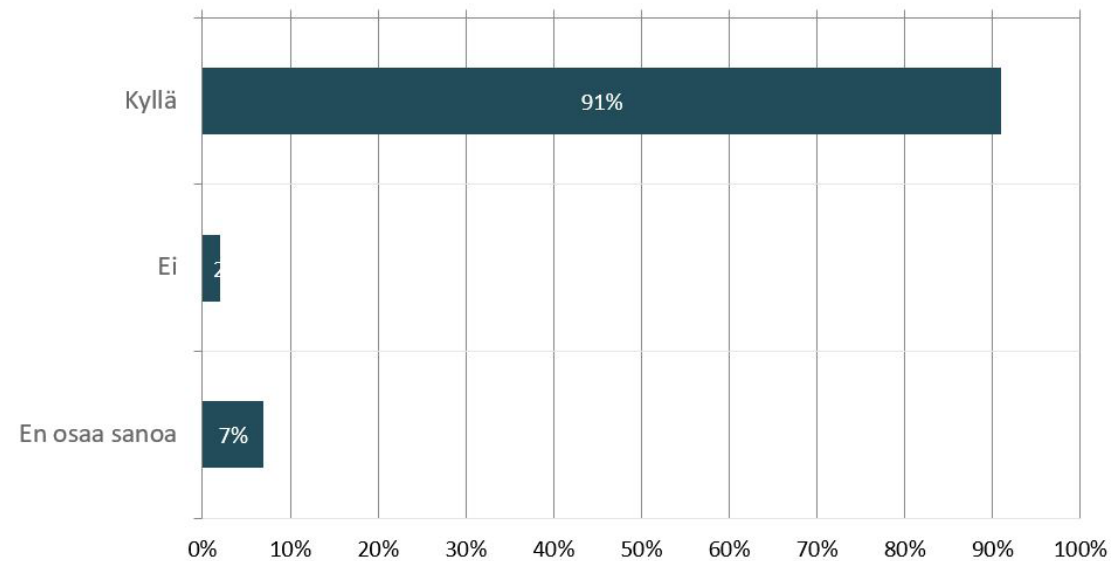
2. Onko sinun helppo valita liikelahja Savonian tämänhetkisestä valikoimasta?

Vastaajien määrä: 118

3. Pitäisikö Savonian opiskelijoita osallistaa liikelahjojen suunnitteluun ja mahdolliseen tuotantoon?

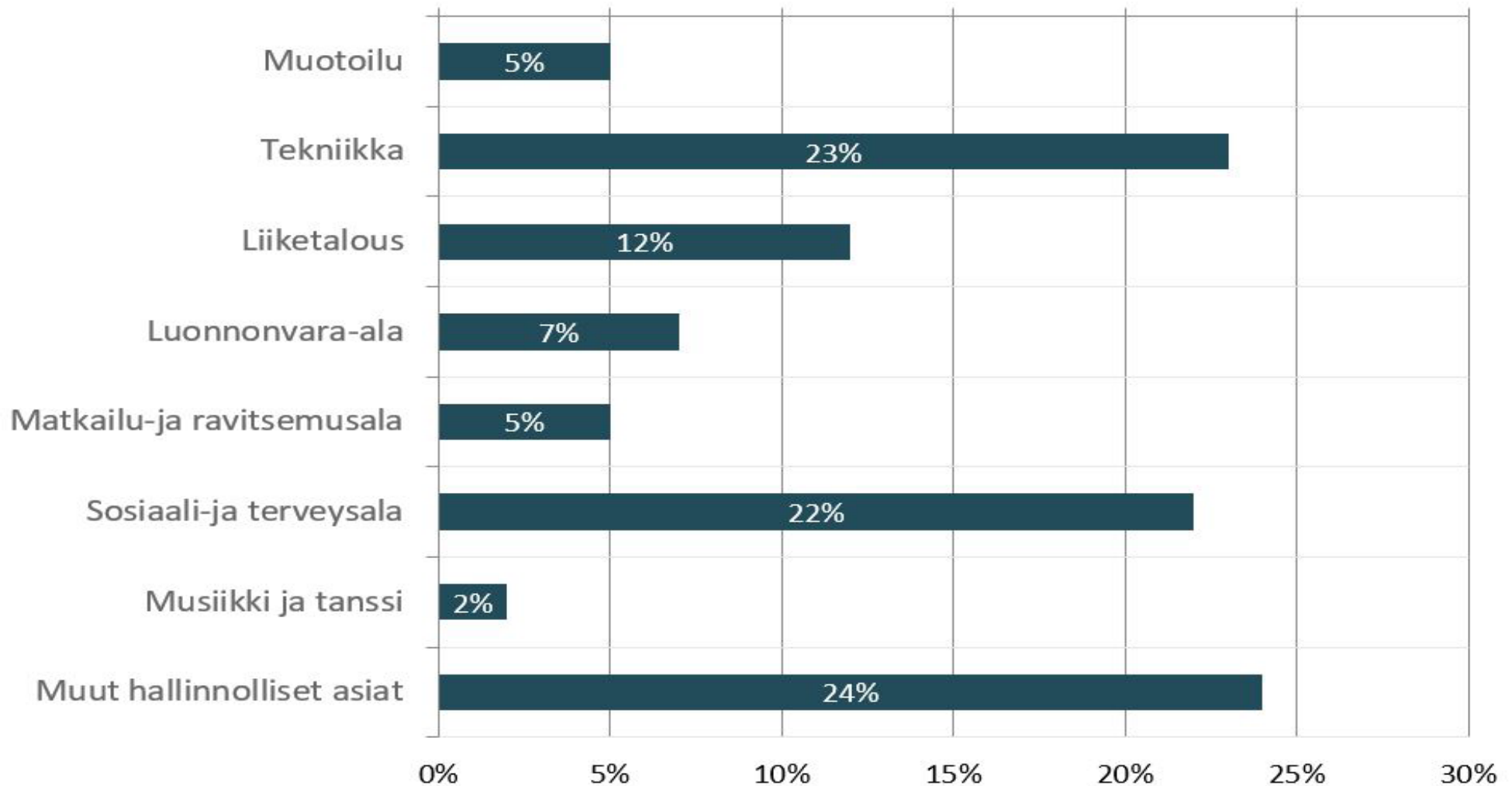
Vastauksien määrä: 118

4. Mikä on opetusalasi?

Vastaajien määrä: 118

Vastauksista voidaan todeta, että enemmistö Savonian henkilökunnasta ei tunne tämänhetkistä liikelahjamallistoa. Opiskelijoita tulisi osallistaa liikelahjajensuunnitteluun enemmän. Kyselyn vastauksia saatiin kaikilta opetusaloilta, mutta eniten vastauksia saatiin hallinnon, tekniikan sekä sosiaali- ja terveysalan puolelta.

5. Millaisia toiveita sinulla olisi ehdottaa Savonian liikelahjavalikoimaan?

6. Miten opetusalasi voisi mahdollisesti osallistua liikelahjojen suunnitteluun ja mahdolliseen tuotantoon?

Toteuttamassani kyselyssä kysyin opettajilta myös, mitä toiveita heillä olisi Savonian liikelahjavalikoimaan sekä miten kunkin opetusalan opiskelijat voitaisiin osallistaa liikelahjojen suunnitteluun. Kyselyn tarkoitus oli saada Savonian henkilökunnan toiveita esiin. Kyselyä voitaisiin myös uudistaa säännöllisin väliajoin, jolloin liikelahjavalikoimaan voitaisiin saada opiskelijoiden lisäksi myös henkilökunnan puolelta uudistuksia.

Teetessäni kyselyssä ilmeni, että nykyisiä liikelahjoja ei koeta kestäviksi. Kotimaisuus, käytännöllisyys, laatu sekä selkeä lahjakategorian määrittely nousivat vastauksistani eniten ilmi. Lisäksi elintarvikkeissa ehdotettiin kahvia, suklaata, sinappia ja hunajaa. Merkkihenkilöille tulisi osoittaa laadukkaita lahjoja, kuten kotimaista designia. Kyselyssä nousi esiin myös huoli nykyisestä materiaalikulutuksesta ja lahjojen tilalle pohdittiin erilaisten palveluiden tarjoamista. Opiskelijoita tulisi osallistaa enemmän lahjojen suunnitteluun. Kierrätysmateriaaleista voitaisiin enemmän valmistaa liikelahjoja, ja niistä voisi kehittää jopa opintokurssin. Eri alan opiskelijoita olisi hyvä saada verkostoitumaan keskenään: tradenomiopiskelijat voisivat osallistua liikelahjojen kehitykseen markkinoinnin ja brändäyksen näkökulman avulla, restonomiopiskelijat voisivat suunnitella makeisia ja muotoilijat pakkauksen tuotteille. Koneinsinöörejä voitaisiin osallistaa esimerkiksi tuotekehityksen pariin. Energiatekniikan opiskelijat voisivat hyödyntää kierräysmateriaalia, esimerkiksi uusiomuovin merkeissä. Simulaatiokeskuksesta ja simulaatiopedagogiikasta voitaisiin myös kehittää jokin VIP-lahja, sillä simulaatiokeskuksessa käy paljon vierailijoita. Ehdotuksia tuli paljon, ja kaikki kyselylomakkeen vastaukset on listattu tämän opinnäytetyön loppuosioon.

4.4 Kysely liikelahjayrityksille

Tahdoin selvittää yleisen liikelahjasektorin tilanteen tänä päivänä lähestyen liikelahjoihin erikoistuneita yrityksiä, sillä halusin liikelahjamallistosta löytyvän nykyajan trendien piirteitä, jotta lahja olisi myös yleisellä tasolla haluttu. Tiedustelin seuraavia asioita:

1. Millaiset liikelahjat ovat tänä päivänä suosittuja?
2. Onko liikelahjojen valikoimassa näkynyt suuria muutoksia asiakkaiden toiveista viimeisien vuosien aikana?
3. Suositaanko joitain tietynlaisia materiaaleja enemmän kuin toisia?
4. Vaikuttavatko ympäristökysymykset liikelahjojen tarjontaan ja valikoimaan?

Lähestyin 12:ta eri yritystä ja vastauksia sain kolmelta henkilöltä. 2/3 henkilöä totesi, että eco-tuotteita menee nykyään enemmän. Suosittuja tuotteita ovat edelleen juomapullot, heijastimet, kynät, vihkot, mainoskassit ja makeiset. Asiakkaat ovat kiinnostuneita eco-tuotteista, mutta hinta on edelleen korkeampi, joten moni tyytyy edullisempaan vaihtoehtoon. Vastausten lukumäärästä johtuen niitä voidaan käyttää ainoastaan suuntaa-antavana tietona, toimien kuitenkin osviitana liikelahjamalliston suunnittelussa.

5 LIIKELAHJOJEN SUUNNITTELU

5.1 Savonian nykyinen liikelahjatilanne

Tämänhetkisestä liikelahjavalikoimasta löytyy niin messuilla jaettavia giwe away -tuotteita kuin kalliimpia, yhteistyökumppaneille jaettavia tuotteita.

Mainostuotteita valikoimasta löytyy seuraavanlaisesti:

- kynät
- huulivoiteet
- pyöränvalot
- satulasuojat
- kondomit (sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden tempaus)
- popcornit
- suklaa
- ilmapallot
- kertakäyttöiset tatuoinnit
- aurinkolasit
- varavirtalähteet
- laastarit
- korvatulpat

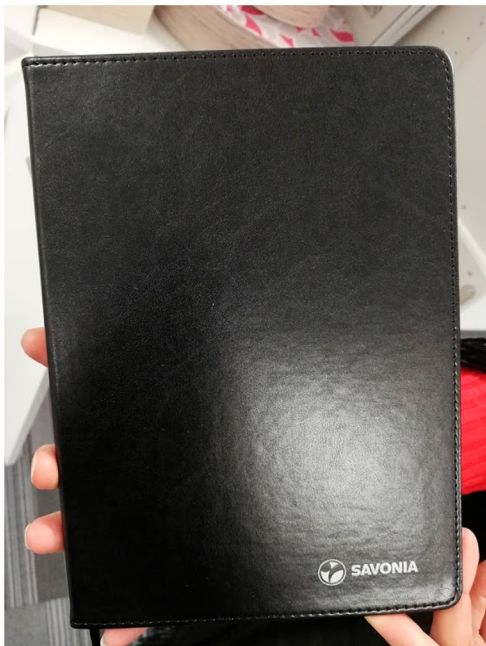
Vieraille jaettavia tuotteita ovat kansiot, lompakot, muistiot, parkkikiekot, tarjotin, ohuita servetteja seminaaritilaisuuksiin, snapsilaseja, avainnauhoja, kahvi, keittiökauhoja, keittiöliinoja, kasseja, Iittalan kynttilälyhtyjä, opiskelijoiden tekemiä koruja ja Kuopiosta kertova kirja.

Viereisellä sivulla on esitelty Savonian nykyistä liikelahjamallistoa. Parkkikiekossa ja kassissa on käytetty Piirre - yrityksen suunnittelemaa Savonian unikko -kuosia. Sama kuosi on nähtävillä myös uudistetuissa Savonian hybridautoissa. Kuosia on saatavilla myös eri kokoisina ja muotoisina tarjottimina. Lisäksi liikelahjoja löytyi erilaisista paikoista, ja valikoimassa oli sekaisin uusia ja vanhoja tuotteita. Opiskelijoiden tekemissä koruissa oli nähtävillä hapetta, jonka vuoksi niitä ei mielellään jaeta lahjoina. Yleistuntuma liikelahjavarastosta oli sekava.

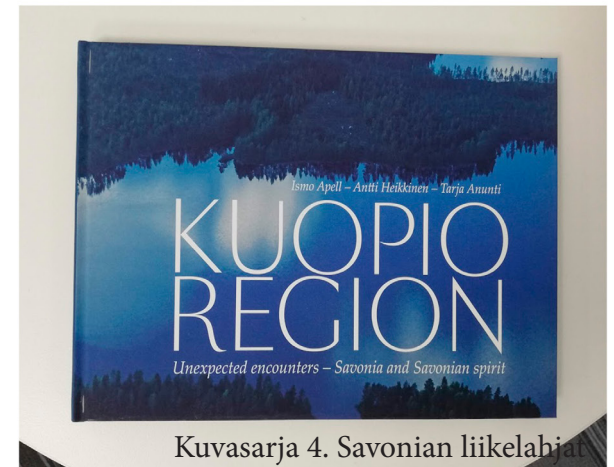
Tuotteista puuttuu yleissilmäyksellä yhteinen muotokieli, jonka aion ottaa huomioon konseptimallistossani. Seuraavissa kuvasarjoissa on esitelty Savonian nykyistä liikelahjamallistoa.

Kuvasarja 2. Savonian liikelahjat

Kuvasarja 3. Savonian liikelahjat

Kuvasarja 4. Savonian liikelahjat

5.2 Lahjakulttuurit ulkomailla

Keskustelimme Savonian viestinnän johdon kanssa Savonian kansainvälisyydestä. Savonian tämänhetkinen yhteistöiden keskittymä sijoittuu Euroopan lisäksi Afrikkaan, Venäjään ja Kiinaan. Myös muotoilun ammattilaisen on osattava kulttuurien välistä viestintää. Tein pienen koosteen yhteistyömaiden liikelahjakulttuurista ja lahjasuosituksista perustuen Arja Mikluhan vuonna 2000 julkaistuun teokseen Liikelahjat eri maissa. Listausten on tarkoitus helpottaa kyseisiin maihin matkustavien liikelahjavalintoja ja tapakulttuurin tuntemusta. Lisäksi alla olevia tietoja voidaan hyödyntää, mikäli liikelahjamallistoa päätetään uudistaa tietyin väliajoin.

KIINA

Liikelahjat ovat Kiinassa normaali muodollisuus ja tavallista jo ensitapaamisella. Antamisen ajatus on tärkeämpi kuin itse tuote ja usein lahjaksi riittää vaatimaton, oman yrityksen toimintaan liittyvät logolla varustetut pienet käyttöesineet. Mitään arvokasta ei pidä antaa muiden läsnä ollessa, sillä tämä voi aiheuttaa hämmennystä tai kiusaantumista. Liikelahjoissa tulee kuitenkin ottaa huomioon saajan arvo: johtajalle voidaan osoittaa isompi lahja. Lahjojen tulee aina ilmaista anteliaisuutta, mutta vastata arvoltaan tilaisuutta. Jos vieras vain käväisee juttelemassa, on lahja luonnollisesti vaatimattomampi kuin esimerkiksi illallisen ääressä. Tuotteita on hyvä antaa aina parillinen määrä (2,6,10,12), sillä kiinalaisten mielestä on ”onni syntyä kaksosena”. Yksittäiskappaleet ja parittomat esineet ovat merkinä erosta, yksinäisyydestä ja kuolemasta. Muista paketoita lahja ennen sen antamista yksinkertaiseen, kauniiseen käärepaperiin tai viehättävään laatikkoon värit huomioiden. Koristeeksi riittää esimerkiksi punainen tai kultainen nauha. Älä kuitenkaan paketoi lahjaa ennen reissua, sillä se saateetaan avata tullissa. Kiinalaisilla on tapana alkuun kieltäytyä lahjasta, joten lahjan antajan ei pidä hämmentyä ja vetää lahjaa takaisin, vaan rohkeasti tarjota lahjaa uudelleen tarvittaessa kolmeen kertaan. Mikäli protestit tuntuvat aidolta, taustalle voi liittyä velvoitteiden tunteita lahjan antajaa kohtaan tai vaikeuksiin joutumista. Näissä tapauksissa voidaan lahja vetää takaisin ja käyttäytyä, niin kuin mitään ei olisi tapahtunut. Muista tarjota lahjaa kahdella kädellä. Kiinalaiset ovat innokkaita antamaan lahjoja vieraille, joten on hyvä ennakoida ja jättää matkalaukkuun hieman tilaa. (Mikhula 2000, 192-202, 38-39, 65.)

LAHJAKULTTUURI KIINASSA

KYLLÄ

LAHJAT, JOTKA KUVASTAVAT KOTIMAATA.

PIENET LAHJAT

LAATUKYNÄT & HUIVIT

SOIKEITA JA PYÖREITÄ TUOTTEITA, YLEINEN TILANKÄSITYS PYÖREÄ

SEINÄKALENTERI ESIM. SEMINAARIIN OSALLISTUJILLE

YRITYKSEN LOGOLLA VARUSTETUT T-PAIDAT

MUISTIHINPANOLEHTIÖT JA MUUT PAPERITAVARA

KASETIT

TASKULASKIMET

AVAINRENKAAT

KANTOKASSIT

TEKNISET JA ELEKTRONISET TARVIKKEET

POSTIMERKIT

RINTAMERKIT

ÄÄNILEVY

YRITYKSEN TOIMIALAAN LIITTYVÄ KIRJALLISUUS TOIMITUSJOHTAJAN NIMIKIRJOITUKSELLA

KEITTIÖVÄLINEET

VALOKUVA-ALBUMIT

NIMIKILVET

NAISILLE PIENET MAKE UP -SÄRJÄT, PARFYYMIT, SUKKAHOUSUT (HOX. JOS LAHJAN ANTAJA MIES, VOI AIHEUTTAA HÄMMENNYSTÄ)

KOLLEktiivILAHJAT, JOTKA VOIDAAN OSOITTA A KOKO ORGANISAATIOLLE, KUTEN ESIMERKIKSI VIDEO T KOULUTUSKÄYTTÖÖN.

ILOISEN VÄRISET TUOTTEET (VARSINKIN PUNAINEN JA KULTA OVAT SUOSITTUJA KIINASSA)

MAKEISET KAIKKIEN JAETTAVAKSI

PUNAINEN VÄRI JA KULTA (SYMBOLOIVAT ONNEA JA VAURAUTTA)

KESTITSIMINEN

EI

KELLOA (LIITTYY TAIKAUSKOISUUTEEN JA LÄHELLÄ KIINAN SANAAN SONG ZHONG: PITÄÄ HUOLTA KUOLEVASTA VANHEMMASTA)

JUUSTOJA (EIVÄT YLEENSÄ PIDÄ MAUSTA) VIHREÄÄ LIPPALAKKIA/HATTUA (TULKINTA: VAIMOLLA ON RAKASTAJA) SINIVALKOISTA, MUSTAVALKOISTA, MUSTAA, RUSKEAA (VIITTAAVAT SURUUN) TERÄVIÄ ESINEITÄ, ESIM. PUUKKO (SYMBOLOI YSTÄVYYDEN KATKEAMISTA)

LUKUMÄÄRIÄ 4 TAI 8 (PYHIÄ LUKUJA) KOLMIOMUOTOJA (PIDETÄÄN KIELTEISENÄ MUOTONA) KYNTILÄNALUSIA JA KYNTILÖITÄ (Kyntilä viitta suruun ja kuolemaan) HAIKARAKUVIOTA (SYMBOLISOI NAISEN KUOLEMAA) NENÄLIINOJA (MERKITSEVÄT SURUA JA NIITÄ JAETAAN SUREVILLE HAUTAJAISISSA) KUKKIA (EI ARVOSTETA LAHJANA)

(Mikluha, 2000, 192-202,38-39,65.)

VENÄJÄ

Liikelahjat ovat tärkeitä Venäjällä. Ei henkilökohtaista lahjaa neuvotteluiden päätteeksi, ellei ole heti antaa kaikille samanlaista lahjaa. Jos antaa lahjan, venäläisillä on tapana antaa vastalahja. Lahjojen luovutus tulee tehdä sopivassa tilanteessa. Lahjan ei välttämättä tarvitse olla pakattu.

LAHJAKULTTUURI VENÄJÄLLÄ

KYLLÄ

TASON MUKAAN:

TOIMISTOTARVIKKEET

KALASTUSVÄLINEET

KOSMETIIKKA

JOTKIN KULUTUSTAVARAT

SUOMALAINEN MUOTOILU

MUSIIKKILEVYT

VALOKUVAKANSIOT

PULLONAVAAJAT

KYNÄT

TAIDELAHJAT

KIRJALAHJAT NIMIKIRJOITUKSELLA

SUKLAA

KAHVI

SAVUKKEET JA ALKOHOLI (MIKÄLI NÄITÄ ANNETAAN, TULEE SE SUORITTA A HENKILÖKOHTAISESTI, EI YRITYSTÄ EDUSTAEN)

HUOMIOI MYÖS TARKAT TULLIRAJOITUKSET VENÄJÄLLÄ.

EI

KELTAISTA VÄRIÄ (Yhdistetään pettämiseen)

VAALEANSINISTÄ (Viittaa homoseksuaalisuuteen, Venäjä vielä konservatiivinen tässä asiassa)

HIRVENSARVIA (Viittaavat seksuaalisuuteen)

A F R I K K A

Afrikassa lahja edellyttää vastalahjaa. Lahja vastaanotetaan aina oikealla kädellä, sillä vasenta kättä pidetään saastaisena. Vasemmalla kädellä voi kuitenkin tukea oikeaa kättä joko ranteesta tai kyynärpäältä. Afrikkalaiset antavat eurooppalaisille liiketuttavilleen usein paikallisia taidekäsitöitä liikelahjoiksi.

LAHJAKULTTUURI AFRIKASSA

KYLLÄ

SOIKEITA JA PYÖREITÄ TUOTTEITA, YLEINEN TILANKÄSITYS PYÖREÄ.

TOIMISTOTARVIKKEITA

KYNÄT

PAPERIT

SAIPPUA

PULLOTETUT JUOMAT

POLAROID -KAMERA

VIHREÄ VÄRI SAMBIASSA ON MYÖNTEISYYDEN MERKKI

ISLAMIMAISSA MAISSA VIHREÄ SYMBOLOI VEHRYYTÄ,

MUTTA KOSKA SE ON PYHÄ VÄRI, TULEE KÄYTÖSSÄ OLLA TARKKANA.

EI

PUNAISTA VÄRIÄ (LIITTYY NOITUUTEEN)

ALKOHOLIA, VIINILASEJA (JOISSAKIN VALTIOISSA ISLAMINUSKONTO, JOSSA ALKOHOLI KIELLETTY)

KUKKIA (VOIDAAN YHDISTÄÄ SIVISTYMÄTTÖMYYTEEN, EI TAPANA)

PEHMOLELUINA LEIKKIKOIRAA-TAI POSSUA, NAHKALOMPAKKOA (ISLAMISSA SAASTAISIA ELÄIMIÄ)

NUKKEJA (TULLIMÄÄRÄYS)

LEIKKIPYSSYJÄ (TULLIMÄÄRÄYS)

SUKLAA SÄÄVARAUKSEN MUKAAN, VOI SULAA HELTEESSÄ!

LUKUA 7 KENIASSA (HUONON ONNEN NUMERO)

RUOKIA ZIMBABWESSA

EUROOPPA

LAHJAKULTTUURI EUROOPASSA

Lahjan antaminen koetaan henkilökohtaisena asiana, joten sopiva hetki lahjan antamiselle on, kun liikesuhde on kehittynyt. Yleensä lahjan saamiseen liittyvä yllätys on eurooppalaisille tärkeämpää. Lahjojen on hyvä olla persoonallisia, tosin ei liian halpoja eikä liian rohkeissa pakkauksissa. Logon suurta korostamista olisi hyvä välttää. Lahja pakataan kauniisti ja avataan yleensä heti. Useissa Euroopan maissa ojennetaan ja kiitetään oikealla kädellä.

Italiassa liikelahjojen tulee olla laadukkaita, erikoisia ja näyttäviä. Tanskassa puolestaan on tärkeää, että liikelahjoina annetaan vain sellaisia asioita, joita pidetään tyylikkäänä – huonosti muotoillut lahjaesineet eivät ainakaan edistä suhdetta. Euroopassa posliini- ja hopeaesineet, kuten pöytäsytyttimet, tuhkakupit ja kynttilänjalat, ovat tervetulleita lahjoja, mutta muut kodin tarvikkeet saattavat aiheuttaa ristiriitaa jokaisen omassa sisustustyyliässä. (Mikluha 2000, 40, 41.)

Pienen katsauksen perusteella voidaan huomata, että pyöreä muoto toimii useimmissa maissa. Näin ollen jo itse Savonian logon muoto toimii hyvin useissa maissa. Savonian värimaailma on onnistunut, sillä se ei loukkaa maiden uskomuksia väreistä, kuten surusta, mikä vastaa Kiinassa sinivalkoista väriä ja Afrikassa punaista. Tuotteen on siis oltava neutraali. Lisäksi on otettava huomioon, sillä vastaanottajan sukupuolta tai ikää ei voida tietää entuudestaan. Myös matkusteluun liittyvät tarkennukset, kuten laukun paino ja tullimääräykset on hyvä muistaa liikelahjaa suunniteltaessa. Tuote ei saa olla liian iso, painava tai tehty kielletystä materiaalista.

KYLLÄ

Elintarvikkeet (Huomio kuitenkin kohdemaata. Jos viet suklaata vaikka Belgiaan, siellä pidetään omaa suklaata parhaimpana.)

Yleisesti makeiset, lakka- ja mesimarjat suosittuja

Kestitsiminen, eritoten Iso-Britaniassa

Suomalainen design

Kynät, kansiot ja kalenterit erityisesti Saksassa

EI

Haju- tai partavesiä, sillä ne koetaan liian henkilökohtaisiksi

Alla listattu muutamia esimerkkejä maakohtaisesti:

-Ranska: likööri, juusto,

-Alankomaat: viini, ruoka

-Iso-Britannia: solmiot ja maat joissa ei käytetä länsimaalaisia vaatteita, helmet, aterimet -Espanja: ruoka, pukeutumiseen liittyvää vaatetusta

-Saksa: viini

Savonian nykyinen visuaalinen ilme

Aloitin liikelahjamalliston konseptoinnin luomalla uuden, mielenkiintoisen visuaalisen ilmeen hyödyntämällä sommittelua Savonian graafisen ohjeistuksen värimaailmaan ja typografian avulla. Savonian värimaailma sopii monipuolisesti niin Suomen, Kiinan, Afrikan kuin Venäjän lahjakulttuuriin eikä loukkaa väreihin liittyviä uskomuksia. Yhdistin logon värit ja SAVONIA-typografian uudelleensommittelulla. Tätä visuaalista ilmettä aion hyödyntää värimaailman ja kuosien lisäksi, jotta tuotteille sataisiin luotua yhteinen muotokieli. Savonian henkilökunnalle tarkoitetussa kyselyssä ilmeni, että visuaalinen kauneus koetaan erittäin tärkeäksi ominaisuudeksi, sillä se sijoittui kyselyssä paikalle 2. Logon selkeä näkyvyys sijoittui puolestaan vasta paikalle 8. Tästä voidaan päätellä visuaalisuuden olevan ensisijaisemmassa asemassa.

Vaikka opinnäytetyön varsinainen aihe ei ollut visuaalisen ilmeen muutos, koin tärkeäksi uudistaa visuaalista ilmettä, jotta liikelahjamalliston kokonaisuus saataisiin muotoiltua visuaalisesti kauniiksi. Kyseessä ei myöskään ole varsinaisesti uusi visuaalinen ilme, sillä graafisen ohjeistus on edelleen sama mutta vain erilaisella sommittelulla.

S A V

O N

I A

Oma versioini Savonian visuaalisesta ilmeestä

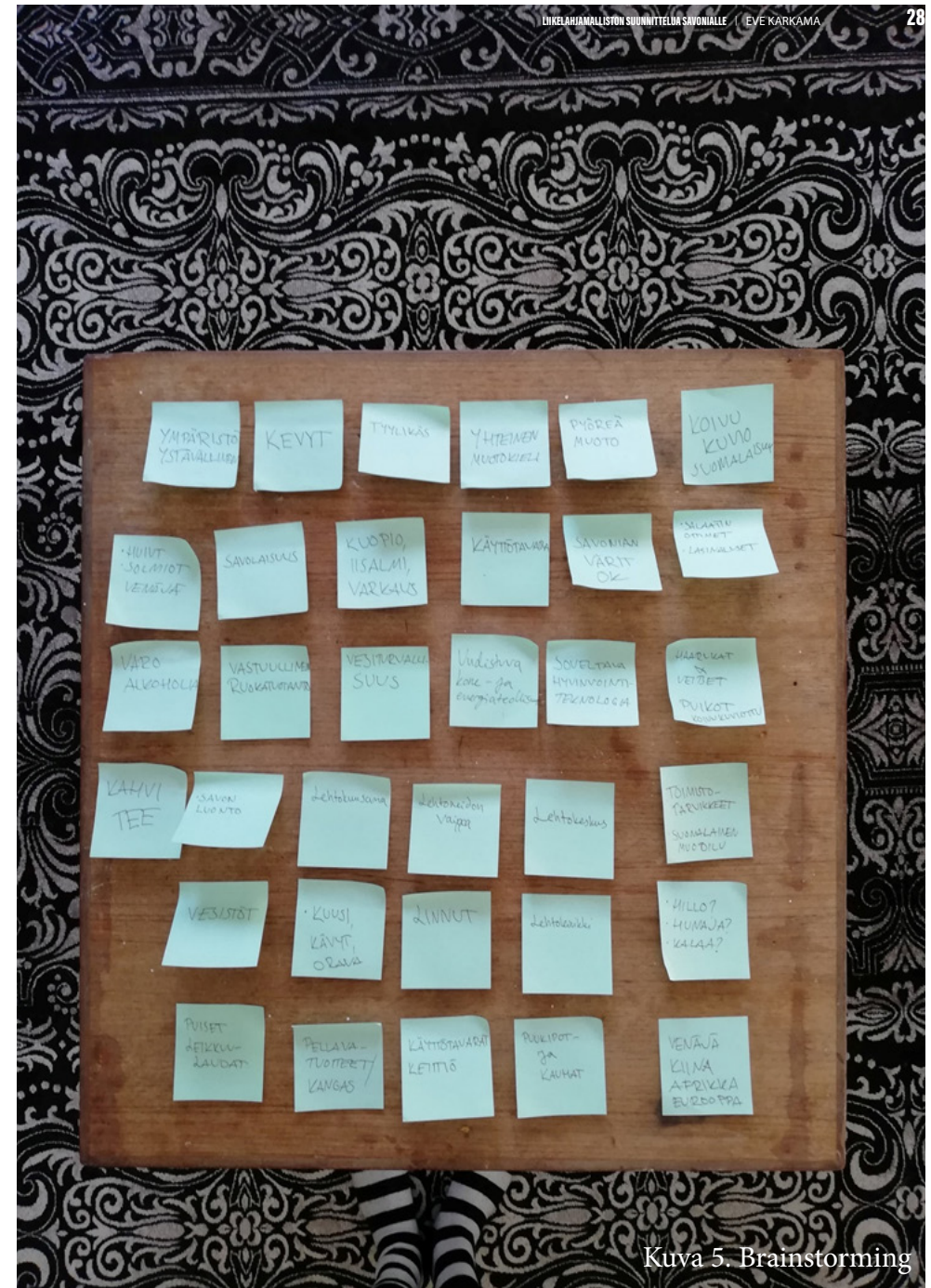
Aloitin tuotteiden luonnostelun Brainstorming –ajattelun avulla. Brainstorm, suomeksi *aivoriihi*, on luovan ongelmanratkaisun menetelmä, jonka tavoitteena on kehittää suuri määrä luovia ideoita turvallisessa ympäristössä siten, että kaikki ryhmän jäsenet osallistuvat. Aivoriihen periaatteena on, että määrä tuottaa laatua. Mitä enemmän ideoita on, sitä todennäköisempää on, että joukossa on myös hyviä toteuttamiskelpoisia ideoita. Vahvuutena menetelmässä on ideoiden runsaus ja se, että toisten ideoinnin pohjalta voi syntyä uusia ideoita ja opitaan uusia tapoja lähestyä tarkasteltavaa asiaa. (Aivoriihi, Inno-kyliä) Aiheen rajaantuessa konseptimallistiksi hyödynsin palvelumuotoilua itsenäisesti.

Kuvassa oikealla on aivoriihen tuottamia ajatuksia lapuille rustattuna. Ideoinnissa mietin kaikkea jo tekemääni tutkimustyötä kirjallisuuden parissa, haastatteluissa ilmitulleita asioita ja toiveita, Savoniana brändinä, värimaailmaa, Savonian sijaintia, kasvilajeja, vesistöjä, savolaisuutta, eläimiä, kansainvälisiä kulttuurieroja, elintarvikkeita ja niin edelleen. Joukossa oli niin lauseita kuin pelkkiä avainsanoja. Tärkeää oli löytää monipuoliset avaintekijät, joiden ympärille liikelahjamallisto kehittyi.

Katseltuani tuloksia poimin viisi lappua, jotka koin tärkeäksi, monipuoliseksi ja liikelahjamalliston teemaan sopiviksi. Viisi avaintemaa olivat näin ollen:

1. Savon luonto
2. Pyöreä muoto
3. Savonian värit
4. Käyttötavara
5. Ympäristöystävällisyys

Valitsemani Savon luonto sitoo yhteen kaikki Savonian kampukset niin Iisalmissa, Kuopiossa kuin Varkaudessa. Näin välttään mahdolliselta toisen kaupungin liikahuomioimiselta. Tuotteissa esiintyvä Savon luonto -teema on tasapuolinen, joten sitä voidaan jakaa kaikissa kaupungeissa. Pyöreä muoto on yleinen tilankäsitys Aasiassa ja Afrikassa, joten muodosta on turvallista kehittää tuotteita. Lisäksi itse Savonian logo on pyöreä.

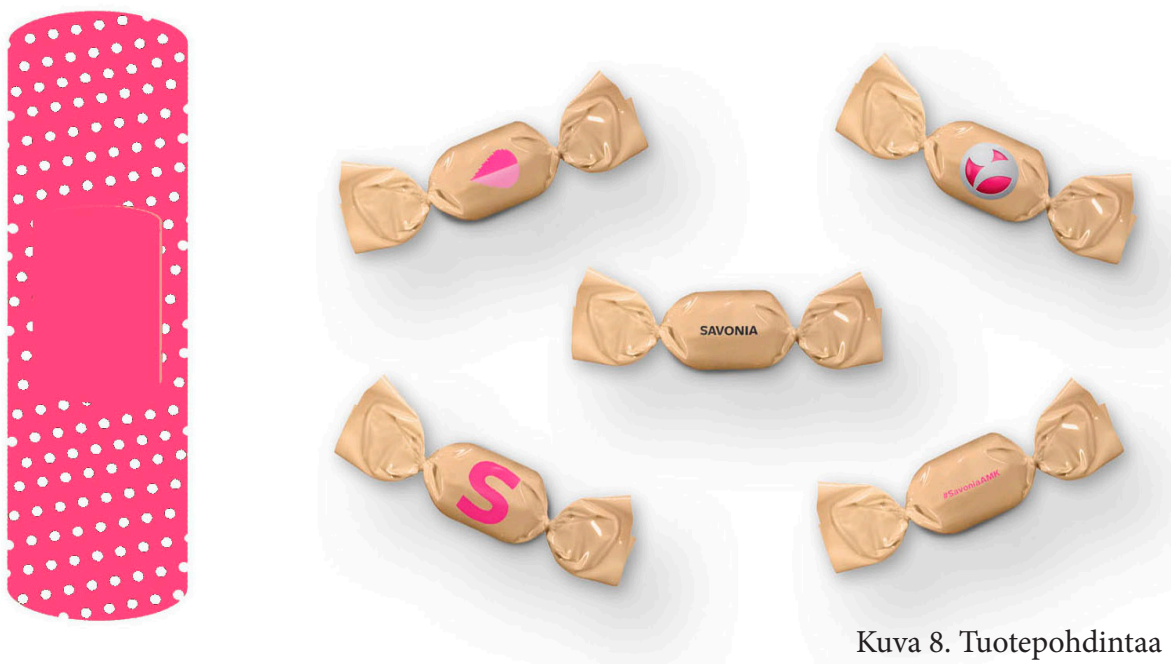
Kuva 5. Brainstorming

Savonian värimaailma sopii monipuolisesti niin Suomen, kuin Kiinan, Afrikan ja Venäjän lahjakulttuuriin eikä loukkaa väreihin liittyviä kulttuuriuskomuksia. Liikelahjojen tulee olla hyödyllisiä, kestäviä käyttötavaroita, joissa on huomioitu ympäristöystävällisyys. Tuotteet aion valikoida niiden merkityksellisyyden perusteella. Savonia on myös ilmaissut halukkuutensa kestävään kehitykseen, joten aion huomioida ympäristöystävällisyyden tuotteissa karsimalla pois muovituotteita ja lisäämällä puumateriaalia. Muotoilijana koen myös vastuulleni vaikuttaa asioihin materiaalivalintojen avulla. Värimaailmassa pyrin kokoamaan Savonian graafisen ohjeistuksen sekä ekologisuuteen yhdistettävän ruskean värin kauniiksi visuaaliseksi kokonaisuudeksi. Halusin korostaa enemmän värimaailmaa kuin logoa, sillä mielestäni logo ei avaudu täysin katsojalle. Savonian voimakkaan värimaailman ansiosta (vaaleanpunainen ja harmaa) värit voidaan yhdistää lähes poikkeuksetta juuri Savoniaan. Ensiksi aloitin luomalla kuoseja aiheesta ”Savon luonto”. Allaolevissa kuvissa on nähtävillä lopputulos.

Päätettyäni pääteemat lähdin pohtimaan erilaisia käyttötavaroita yllämainittujen avaintemojen sekä kyselyiden vastaustuloksien mukaan.

Karsin mielessäni jo pois erilaiset muovikynät, jotka eivät kestä pitkää käyttöä. Lisäksi jätin pois myös muut Savonian käytössä olevat mainostuotteet, kuten huu-livoitteet, satulasuojat, pyöränvalot, kondomit, aurinkolasit ja varavirtalähteet. Päätin keskittyä kestäviin käyttöesineisiin ja tavaroihin, jotka ovat pitkäkestoisia ja kertovat Savoniasta. Tällaisia mainostavaroita voisivat olla puukynät ja puuviivottimet: ne ovat kestäviä, käytännöllisiä, kevyitä, ekologisia ja oivallisia markki-nointimateriaalia ja liikelahjoja maasta riippumatta. Kynät ja viivottimet kuvastavat täydellisesti yrityksen toimintaa, sillä Savonia on ammattikorkeakoulu, jossa opiskellaan. Lisäksi jättäisin laastarit give away-valikoimaan, sillä ne ovat oiva käyttötuote ja kuvastavat myös Savonian tarjoamaa sosiaali- ja terveysalaa. Laastari n värimaailma olisi kauttaaltaan vaaleanpunainen, kuten Savonian värimaailma. Kuvassa laastarin lisäksi makeisia. Ne ovat aina haluttuja ja tarjontaa on helppo vaihdella. Käärepaperit olisivat ekologisia ja Savoniaa kuvastavia logon, värimaailman, kirjaimien sekä kuosien avulla.

Kuva 8. Tuotepohdintaa

Haastatellessani koulutusvastuujohtaja Kaija Sääskeä kanssa ilmeni, että aikoinaan graafisen suunnittelun opiskelijat olivat toteuttaneet Kuopiosta valokuva-albumin, jossa opiskelijat olivat itse kuvanneet Savon luontoa ja julkaisseet siitä kuva-albumin. Tätä albumia oli jaettu liikelahjoina yrityksille. Mielestäni tämä tuote olisi hyvä ottaa uudestaan käsittelyyn, ja sitä voitaisiin uusia parin vuoden välein opiskelijoiden vaihtuessa. Lisäksi kuva-albumi päivittyisi itsestään, sillä jokaisella opiskelijalla on omanlainen visuaalinen näkemyksensä. Kuva-albumi voitaisiin toteuttaa joko kirjaksi tai lehdeksi, jolloin se olisi kevyempi ja veisi vähemmän tilaa matkustaessa. Opiskelijoiden tekemiä töitä voitaisiin nimetä sekoittamalla englannin ja suomen kieltä, sillä se osoittaa Savonian kansainvälisyyttä. Lisäksi nimisekoitus kuvastaa Savonian arvojen rohkeutta ja mahdollistaa kansainvälisten opiskelijoiden osallistumisen kuva-albumin tuotokseen. Kirjan nimi voisi olla vaikkapa ”SAVO by students”. Luonnoksissani käytin netistä saatavia mockup-taustoja, sillä kyseessä on konseptimallisto, jonka tarkoitus on antaa suuntaa antavaa tietoa Savonian haluamasta liikelahjamallistosta perustuen kyselyiden vastauksiin.

Kuva 9. Kuvakirja 1

Kuva 10. Kuvakirja 2

Vihkot ja kalenterit ovat oivia, tyylikkäitä ja hyödyllisiä käyttöesineitä, joita en poistaisi Savonian nykyisestä liikelahjavalikoimasta, sillä kyseisiä tuotteita tarvitaan aina. Laadukkaat kuulakärkikynät täydentävät vihkoa. Vihkot, kynät ja kalenterit kuvastavat Savoniaa oppimisen tasolla. Mikäli nykyiset mustat vihkot halutaan tulevaisuudessa uusia, voitaisiin ne tilata kierrätyskartongista teetetyllä kannella ympäristön kuormittamisen vähentämiseksi. Lisäksi ekologista olisi kehitellä vanerista tuotteita, sillä vaneri on edullinen ja helposti hävitettävä materiaali, mikäli siitä suunnitellut tuote päätyisikin käyttökelvottomaksi. Tällaisia tuotteita voisivat olla salaatinottimet ja lasinaluset, joita opiskelijat voisivat suunnittelun lisäksi myös valmistaa koululla, sillä koulu omaa hyvät laitteet puutuotteiden valmistaiselle. Puuvillakankaista voisi hyödyntää erikokoisia kangaskasseja. Hyväksi käyttöesineeksi koettiin juomapullo, jonka materiaalin vaihtaisin muovin sijasta lasiin. Materiaalin vaihtaminen lasiin kuvastaisi syvemmällä merkityksellä Savonian ympäristötekniikan tarjoamaa vesiturvallisuutta.

Kuva 11. Vesipullot

Kuva 12. Vihko

Elintarvikkeista kahvi on pidetty lahja. Lisäksi valikoimaan voidaan lisätä erilaisia kausituotteita, kuten hunajaa paikallisilta yrityksiltä ostettuina. Kuvissa vasemmalla on Savonian nykyinen kahvietiketti ja oikealla oma versio, konseptimallistoon kuuluvasta uudesta kahvietikestä. Savonia-tekstiä on raikastettu vaihtamalla tekstin värimaailmaa ja sommittelua, pohjautuen kuitenkin Savonian graafisen ohjeistuksen fonttimaailmaan. Taustalla on suunnittelemani Savonia-kuosi, jota opiskelijat voivat myös jatkossa suunnitella. Sama teema toistuu koko mallistossa, joten tuotteilla on näin yhteinen muotokieli ja se sulautuu helposti yhdeksi kauniiksi kokonaisuudeksi.

#SavoniaAMK
#uuttaluomassa

*Pehmeä ja täyteläinen suodatinkahvi Brasiliasta,
Minas Gerais alueelta*

SUODATINKAHVI

250g

Kuva 13. Savonian etiketti

Kuva 14. Päivitetty etiketti

Mielestäni myös heijastimet ovat tärkeä käyttöesine, jonka tuotantoon Savonian opiskelijat voisi osallistaa luomalla oman ”Savonia Design” - heijastimen. Heijastin mainittiin myös Savonian henkilökunnan vastausosiossa tärkeäksi käyttöesineeksi. Alla olevassa kuvassa ylempi tuote on suunnittelemani heijastin Savonian väreillä sekä alhaalla Savonian nykyinen heijastin. Suunnittelemassani heijastimessa on nähtävillä opettajien kyselytuloksissa noussut visuaalinen kauneus sekä opiskelijan kädenjälki, jota toivottiin. Heijastinta on helppo uusia ja heijastimissa tulee ilmi muotoiluosaaminen.

5.4 Liikelahjakategoriat

Luonnosteluideni kanssa päädyin neljään lahjakategoriaan, jotka pohjautuvat kyselyissä ilmi tulleisiin toiveisiin.

Tervehdys from Savonia! - liikelahjamallisto

1. GIWE AWAY - TUOTTEET

2. YRITYSLAHJAT

3. VIP-LAHJAT

4.. ELÄMYSLAHJAT

SAVONIA - KORTIT

PAKKAUS

BUSINESS ETIKETTI -KIRJA

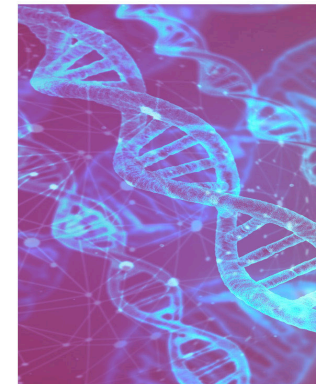
SAVONBLOGIT - KIRJAPAINO

S A V

O N

I A

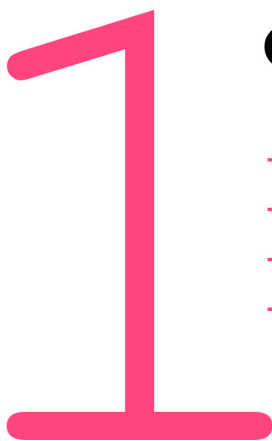
MOODBOARD

Kuva 16. Tunnelmataulu

Kuvassa tunnelmataulu.

Kuvalla pyrin välittämään Savonian arvoja (luotettavuus, rohkeus, yhteisöllisyys, vaikuttavuus) sekä Savonian painoaloja (Soveltuva hyvinvointitekniikka, vastuullinen ruokatuotanto, vesiturvallisuus, uudistuva kone- ja energiateollisuus) kuvien ja visualisoinnin avulla.

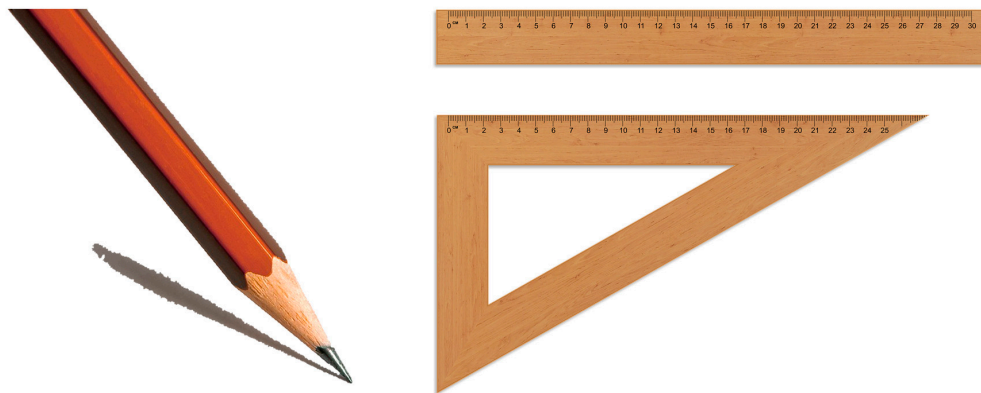

Give away - tuotteet

- Puukynät
- Puuviivoittimet
- Laastarit
- Makeiset

Kynät ja viivoittimet mielletään heti oppimiseen, joten ne kuvastavat Savoniaa kouluna täydellisesti. Puutuotteet ovat kestäviä, laadukkaita ja aina haluttuja käyttötavaroita digitalisaatiosta huolimatta. Puutuotteet on myös helppo kierrättää ja hävittää mikäli ne päätyvät tarpeettomiksi.

Laastarit kuvastavat Savonian tarjoamaa sosiaali- ja terveysalaa. Lisäksi niitä tarvitsee aina. Makeiset ja pastillit ovat aina haluttuja ja käärittynä ekologiseen käärepaperiin ne eivät lisää ympäristön kuormitusta.

Kuva 17. Mallisto 1

2

Yritys - tuotteet

- Kuva-albumi Savo by students
- Design-heijastimet
- Laadukkaat mustekynät
- Kalenterimuistiot
- Savonia - kahvi
- Eco-juomapullo

Kuva 18. Mallisto 2

Yritys-tuotteet

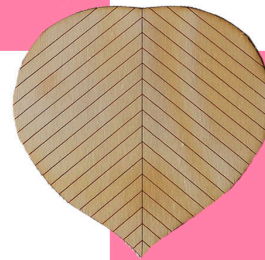
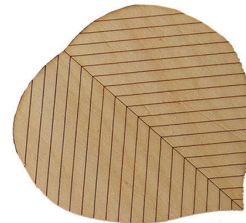
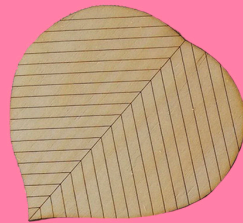
2. Kategoria. Yritystuotteista löytyy opiskelijoiden suunnittelema uniikkeja Design - heijastimia, joiden brändiarvoa lisäävät vastaanottajan turvallisuuden ajattelu ja paikallisuus. Ecojuomapullot ovat lasista ja kierrätysmateriaaleista valmistettavia juomapulloja, jotka heijastelevat Savonian vesiturvallisuutta vähentäen näin muovijätettä. Pullot varustetaan Savonian logolla sekä SAVONIA - tekstillä.

Savo by students - kirja on kooste opiskelijoiden kuvaamasta Savosta. Kirjan tarkoitus on kertoa Savosta kuvin ja tarinoin jokaisen opiskelijan omasta näkökulmasta.

Vihkot ovat kesto-suosikki ja hyvä käyttötavara. Tässä esimerkissä vihkon kansi on valmistettu kierrätysmateriaalista.

Elintarvikkeena voidaan jakaa kausituotteita, kuten hunajaa ja marjoja ja lisäksi kahvia. Esimerkissäni olen käyttänyt Savonia - kahvia. Kuvassa on suunnittelemani visuaalinen ilme ja luonnos omasta Savonia - kuosista.

Värimaailma sitoo tuotteet keskenään yhdeksi kauniiksi kokonaisuudeksi, samalla toteuttaen henkilökunnan toivoman teeman käytännöllisyyden, laadun, ekologisuuden ja paikallisuuden suhteen.

3

VIP-lahjat

- Puisto - salaatinottimet
- Silva - tarjoiluastia
- Savonia - servetit
- Lehti-lasinaluset
- Savonia mustaviinimarjamehu

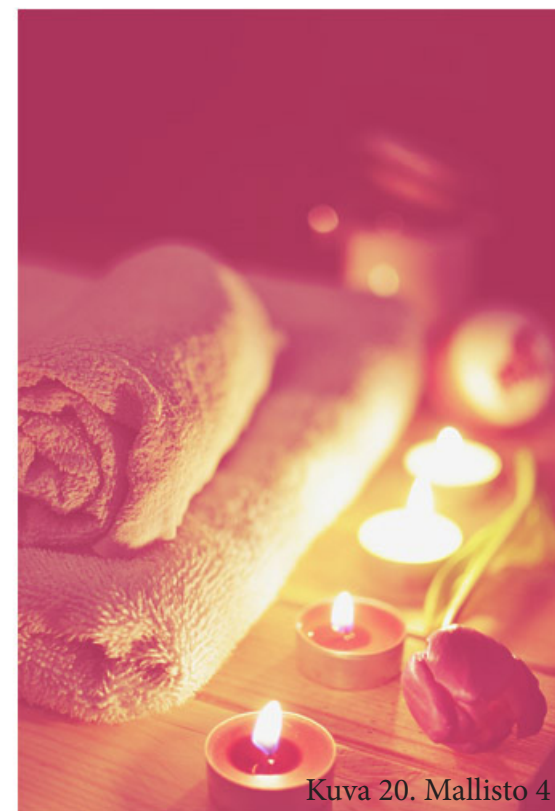
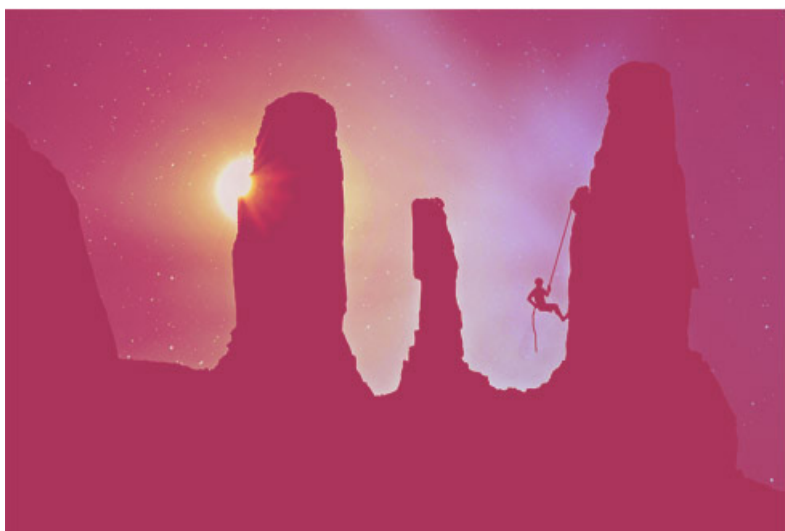
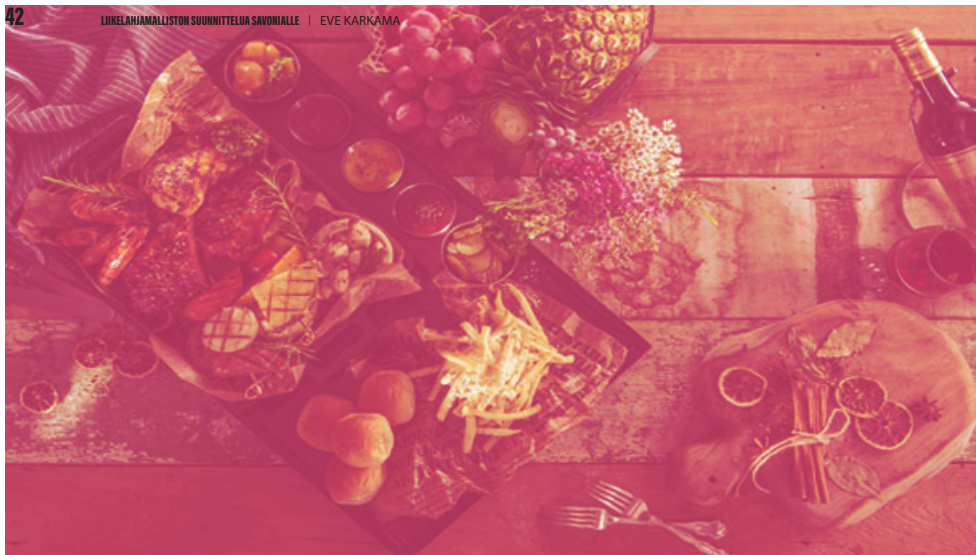

VIP-lahjat

3. Kategoria, VIP-lahjat, on suunnattu merkkihenkilöille. Ryhmä pitää sisällään kyselyssä toivottua suomalaista designia sekä opiskelijoiden muotoilua, jotka voitaisiin osoittaa korkeimman luokan johdolle tai erikoisvierailijoille. Pysin mallistossa ajattelemaan käyttöesineitä, laatua sekä aikaisemmissa kategorioissa linjattua värimaailmaa. Valitsin tähän ryhmään seuraavat tuotteet:

1. Puisto - salaatinottimet / AARIKKA
2. Tarjoiluastia SILVA / Studio Halonen
3. Savonia - servetit /
4. Lehti -lasinaluset
5. Mustaviinimarjamehu

Studio Halosen SILVA - tarjoiluastiaa kuvataan yrityksen nettisivuilla seuraavasti: ”Silvaan sisältyy suomalaisten lehti- ja havupuumetsien tarina - kulho valmistetaan koivusta ja idea tulee havupuiden neulasista.” Täten tuote sopii loistavasti Savon luonto - teemaani. SILVA-tarjoiluastiaa on saatavilla useampina kokoina. AARIKAN Puisto-salaatinottimissa yhdistyvät käyttötarkoitus, laatu sekä aikaisemmin mallistossani noudatettu värimaailma. Ympäristön kuormittamisen vähentämiseksi on myös hyvä hyödyntää jo markkinoilla olevia tuotteita, eikä aina suunnitella uusia. Koska teema painottuu tässä ryhmässä keittiöön, Savonia-servetit sopivat täydelliseksi käyttöesineeksi sivutuotteena. Opiskelijat voivat suunnitella servetteihin erilaisia kuoseja, joita voidaan uusia säännöllisin väliajoin. Kuvassa oma suunnittelemani Savonia-kuosi. Lisäksi vieraille voitaisiin jakaa elintarvikkeina kausituotteita, kuten paikallista mustaviinimarjamehua. Tätä tuotetta tukisivat lasinaluset, joita opiskelijat voisivat myös suunnitella. Kuvassa esimerkkinä Lehti-lasinaluset, jotka olen suunnitellut yhdessä Erik Lehtosaaren kanssa vanerista. Vaneri, on ympäristöystävällinen, edullinen ja pitkäikäinen tuote, jota voidaan uudelleenhyödyntää. Mikäli sille ei keksitä uutta käyttöä, voidaan se kompostoida tai polttaa.

4. Elämyslahjat

ELÄMYSLAHJAT

4. kategoria, aineettomat lahjat, edistävät kestävästä kehitystä sillä niihin ei kuluteta luonnonvaroja. Elämyslahjat voivat lisätä ympäristötietoutta, joten niillä on välillisiä hyötyjä ympäristöön. Tässä on loistava lahja sille, joka ei halua vastaanottaa materiaa. Teettämässäni kyselyssä ilmeni, että osa kokee materiatarjonnan liian suureksi: tuotteen sijalle voitaisiin tarjota jotakin palvelua tai elämystä. Elämykset jäävät mieleen pitkäksi aikaa ja voivat säilyä jopa läpi elämän.

Markkinoilta löytyy valtava kirjo erilaisia elämyslahjoja. Tarjoajia on lukuisia ja elämyksen kohteina voivat olla muun muassa:

- ruokaelämyksiä
- seikkailuelämyksiä
- hemmottelua
- vesiaktiviteetteja
- ajoelämyksiä
- lentoelämyksiä
- kurseja

Savonia voi tarjota myös omia elämyksiä järjestämällä tapahtumia yhteistyössä eri alan opiskelijoiden kanssa kurssimuodoin.

Savonia tarjoaa myös lahjakortteja Avoimen ammatikorkeakoulun opintoihin. Koulutus on aina hyväksi, joten opintojen kaltaisia lahjakortteja olisi hyvä hyödyntää myös enemmän. Opettajien osaamista voitaisiin hyödyntää aineettomien lahjojen tuotantoon tarjoamalla esimerkiksi erilaisia opetusvideoita. Myös hyväntekeväisyyteen osallistuminen voi tuottaa vierailijoille elämyksen.

5.5 Pakkaus

Itse tuotteiden lisäksi pakkaaminen on olennainen osa lahjan viimeistelyä. Lahjan antamisen ajatusta viestitään pakkauksella ja näin ollen saa suuren merkityksen. Pakkauksessa tulee huomioida matkusteluun liittyvät kysymykset painon ja koon suhteen sekä ympäristöystävällisyys.

Tervehdys Savoniasta – yrityslahjat voitaisiin antaa lahjojen määrästä riippuen erikokoisissa ekologisissa kangaskasseissa. Näin myös tilaa säästävät, pakkauksena toimivat kangaskassit voitaisiin hyödyntää jatkossa. Vasemmalla kangaskassista havainnollistava esimerkki. Mikäli tuote pakataan rasiaan, se voi viedä ison tilan matkalaukusta, jos yritystapaaminen sijoittuu ulkomaille. Lisäksi käytössä olisi paperikasseja Savonian tekstillä varustettuna, kuten oikealla olevassa kuvassa. Paperikassit on helppo kierrättää ja hävittää, mikäli niistä tulee tarpeettomia.

Kuva 21. Kassi

Kuva 22. Paketointia

Paperikassien lisäksi Savonia voisi ottaa käyttöön opiskelijoiden suunnittelemaa kangaskuoseja, joilla lahjat voitaisiin paketoita. Näin ”lahjapaperista” jää vieraalle muisto, jota voidaan hyödyntää vaikka keittiöliinana. Allaolevassa kuvassa on suunnittelemissa kuoseista esimerkkipaketit kiinalaisille vieraille, maassa pidetyn punaisen värinauhan koristelemassa.

Kuva 23. Paketointia 1

Kuva 23. Paketointia 2

Lahjat viimeistellään pienellä Tervehdys Savoniasta! – kortilla, joka on valmistettu kierrätysmateriaalista. Kortin sisältöä voidaan muuttaa tarvittaessa ja näin vastaanottajalle jää Savoniasta pieni muisto.

Kuva 25. Kortit

Liikelahjojen lisäksi suomenkielisille vieraille voitaisiin jakaa SavoBlogit - kirjajulkaisu, jonka on toimittanut Kaija Sääski. Kirja on kooste netissä julkaisusta Savonian blogipostauksista vuoden ajalta, ja niissä kerrotaan bisneksen ja koulutuksen kehittämiseen liittyvistä ilmiöistä ja tarpeista. Kirja voitaisiin teettää myös englanniksi, jolloin se oli lahjana sopiva myös ulkomaalaisille vieraille.

Liikelahjamallistoon kuuluu olennaisena osana myös yleiset käytöstavat vieraiden kanssa, joten halusin lisätä mallistoon erikseen oheistuotteena Business-etiketti kirjan, joka täydentää malliston. Suosittelen liike-elämän parissa työskenteleville tutustumaan oppaaseen, jossa tarjotaan muun muassa tapakulttuurin ja käyttäytymisen perussääntöjä. Kirjan on kirjoittanut Anna Hakala, joka on toiminut markkinoinnin lehtorina Savonia-ammattikorkeakoulussa.

Kuva 26. Kirja 1

Kuva 27. Kirja 2

6 TUOTTEIDEN SUUNNITTELU TULEVAISUUDESSA

Liikelahjamallisto voitaisiin uudistaa parin vuoden välein opiskelijoille järjestettävällä, vapaavalintaisella Tuotemuotoilu – kurssilla, johon myös vaihto-opiskelijat olisivat tervetulleita. Kurssi tarjoaisi opiskelijoille mahdollisuuden tutustua tuotteiden suunnitteluun ja valmistukseen opintopisteitä vastaan. Savonia voisi ostaa parhaimmat liikelahjaideat opiskelijoilta rahallista korvausta vastaan. Näin Savonia saisi automaattisesti uudistettua liikelahjamallistoaan tasaisin väliajoin, ja opiskelijat voivat opintopisteiden kerryttämisen lisäksi saada lisää näyttöä tuleviin portfolioihin oikeana asiakastyönä.

Myös ison, yhteisen liikelahjan antamista koko organisaation käyttöön voitaisiin kehittää. Esimerkiksi Kiinassa on konservatiivinen tapa antaa yksi suuri lahja organisaatiolle kuin runsaasti pieniä lahjoja organisaation eri jäsenille. Nykyisin on yleistä, että vierailta on liikelahja jokaiselle kiinalaisen ryhmän jäsenelle, joille kaikille on suunnilleen saman arvoiset lahjat, paitsi ryhmän johtajalle, jolle on oltava muita suurempi ja arvokkaampi lahja. Kollektiivilahjan antajan on tehtävä selväksi, että lahja on siltä yhtiöltä, jota hän edustaa, ja tarkoitettu koko vastaanottavalle ryhmälle, vaikka se ojennetaankin kiinalaisen delegaation viralliselle johtajalle. Erityisen tervetulleita illallis- ja kollektiivilahjana ovat sellaiset, jotka muistuttavat tästä tilaisuudesta tai kuvaavat yrityksen liiketoimintaa tai kotimaata. Kollektiivilahjat voidaan osoittaa koko organisaatiolle, kuten esimerkiksi videot koulutuskäyttöön (Mikhula 2000, 195). Tätä lahjaa Savonia voisi jatkossa hyödyntää myös tulevaisuudessa. Tulevaisuudessa digitaalisuus tulee olemaan yhä keskeisemmässä roolissa arjessa. Ilmastonmuutoksen myötä kuluttajat arvostavat kotimaisuutta ja kierrätystä entistä enemmän. Uskon myös liikelahjojen digitalisoituvan tulevaisuudessa, mikä tarkoittaa, että konkreettiset esineet väistyvät ja tilalle tulevat palveluiden hyödyntäminen. Nyt Savoniassa on käytössä lahjakortteja nettikurssien ostamiseen. Millaisia palveluita Savonia voisi tarjota tulevaisuudessa yhteistyökumppaneilleen? Myös nykyisten muovisten mainosmateriaalien karsiminen ja niisanotun ”kertakäyttökulttuurin” poistaminen markkinointimateriaaleissa olisi hyväksi kestävä kehityksen kannalta kuin Savonian brändi-imagolle: Savonia voisi näin mainostaa itseään vastuullisuudella, ekologisuuksella ja arvoillaan, kuten vaikuttavuudella. Lisäksi Savonia kertoi aikaisemmin nettisivuillaan olevansa sitoutunut kestävä kehityksen ylläpitämiseen sekä parantamiseen. Liikelahjojen materiaalien muuttaminen, opiskelijoiden osaamisen ja paikallisuuden hyödyntämisellä saavutetaan jo paljon. Opiskelijat voisivat tuottaa tutoriaaleja, joita voitaisiin jakaa liikelahjoina internetlinkin välityksellä.

7 PÄÄTÄNTÄ

Lahjan viestivät lahjan antajan joko tiedostettuja tai tiedostamattomia ajatuksia. Kuinka lahjan vastaanottaja ne tulkitsee, riippuu hänen henkilökohtaisen arviointinsa lisäksi myös hänen kulttuuriympäristöstään. (Mikhula, 2000, 38). Vaikka yritysmaailmaan liittyy erilaisia etikettitapoja ja sääntöjä, on silti hyvä muistaa, että jokainen on oma yksilönsä. Emme siis voi välttämättä täysin taata liikelahjojen mielekkyyttä, sillä loppujen lopuksi kyse on makuasioista.

Alkuperäinen tarkoitus oli hyödyntää paljon palvelumuotoilun prosessia. Tässä tapauksessa se olisi tarkoittanut useita, nopeita luonnoksia ja palautteen vastaanottamisen nopeasti, jotta muuotokset luonnoksiin olisivat olleet mieluisia. Mikäli toimeksiantaja olisi ollut pienyritys, uskon, että yhteistyö olisi ollut tiiviimpää ja lopputulos konkreettisempää. Uskon, että myös materiaalitutemukseen olisi perehdytty enemmän sekä tuotteiden laadukkuuteen. Nyt työ muotoutui lähinnä tutkimustyöksi.

Opinnäytetyötä oli mielenkiintoista tehdä. Opin, että on tärkeää tuottaa ideoita asiakkaan toiveiden perusteella. Opinnäytetyönprosessissa huomasin usein olettavani asioita. Tätä tulisi jatkossa välttää. Olettamukset eivät saa olla keskiössä prosessissa, sillä silloin ei vastata asiakkaan tarpeeseen ja toiveisiin, vaan omiin.

Mielestäni tutkimuskysymykseeni ”Millaisen liikelahjamalliston Savonia haluaisi käyttöönsä?” sain kattavan vastauksen. Halusin vastauksia enemmän hyvän liikelahjan ominaisuuksista kuin siitä, millainen on hyvä liikelahja. Kysely olisi johtanut todennäköisesti eriäväisiin mielipiteisiin, sillä jokaisella on omat maku- mieltymyksensä. Ominaisuuksia kyselemällä onnistuin saamaan hyvän yleiskäsityksen savonialaisten toiveista. Tiivistetysti Savonia haluaa lisää opiskelijoiden suunnittelemaa tuotteita, mutta myös suomalaista muotoilua valikoimaan. Tuotteissa on tärkeää korostua ainakin käyttötavaroiden laadukkuus, visuaalisuus, kotimaisuus sekä ekologisuus. Tuotetarjonnan lisäksi tarjolla olisi hyvä olla palveluita. Vastauksia sain 118 kappaletta. Haasteeksi koin kuitenkin aiheen rajauksen: alunperin opinnäytetyön oli tarkoitus keskittyä liikelahjavalikoimassa vain Savonian yhteistyökumppaneille ja vierailijoille, mutta lopullinen tuotos kattaa niin yhteistyökumppanit kuin Savonian henkilökunnan.

Kyselyni liikelahjayrityksille tuotti pienen pettymyksen. Lähestyin 12 liikelahjoihin erikoistunutta yritystä sähköpostin välityksellä, josta vastauksia sain vain parilta henkilöltä ja kattavimman vastauksen sain yhdeltä yritykseltä. Taustalla voi piillä pelko liiketietojen jakamisesta. Vastausmäärien ollessa vähäinen, oli vastauksia pidettävä varauksella suuntaa-antavina. Tässä kohtaan esiin astuivat olettamukset, joita tulisi muotoiluprosessissa välttää, sillä lopputulosta ei voi luoda olettamusten perusteella. Vastaukset kuitenkin tukivat Savonian henkilökunnalle osoitetun kyselyn tuloksia sekä Savonian yleistä sitoutumista kestävään kehitykseen, joten olettamusten teko oli nämä seikat huomioon ottaen perusteltua.

Aikatauluni venyi alkuperäisestä suunnitelmasta, mutta mielestäni onnistuin kokoamaan ison kokonaisuuden tiiviseen infopakettiin. Koen onnistuneeni rinnastamaan Savonian arvot liikelahjamallistooni hyvin: yhteisöllisyys näkyy kauniina kokonaisuutena, rohkeus fonttimaailman uudelleen sommittelussa, vaikuttavuus ympäristökysymyksillä tuotteiden materiaalivalinnoissa ja luotettavuus opiskelijalle annettava vastuuna suunnittelutyössä. Tuotteet heijastelevat ja kuvaavat myös Savonian tarjoamia opintoaloja ja painoaloja. Uudistettu SAVONIA -teksti voi tuottaa hankaluuksia niille, jotka kärsivät lukihäiriöstä. Mikäli visuaalinen ilme otettaisiin käyttöön, estetiikkaa ja tekstin esteettömyyttä jouduttaisiin ehkä hiomaan uudestaan. Haastatteluissa näitä huomioon otettavia asioita ei kuitenkaan noussut esille, joten luonnollisesti en ottanut niitä osaksi opinnäytetyötä.

Opinnäytetyöstä kehittyi tutkiva kehittämistyö, josta toivon olevan Savoniale olevan hyötyä tulevaisuudessa. Alussa luulin suunnittelemani valmiin tuotesarjan, mutta ymmärsin, että taustatutkimuksia täytyy aina tehdä ensin kattavasti, oli kyseessä mikä projekti tahansa. Mitä suurempi projekti on, sen tärkempää on myös muodostaa kattava ryhmä ihmisiä ympärille. Osittain opinnäytetyöstäni tuli vain tutkiva lopputulos, sillä Savonia on iso yritys, jolla on paljon työntekijöitä. Uskon, että työ olisi ollut tiiviimpää, mikäli toimeksiantaja olisi ollut pieni yritys. Tulee myös muistaa, että opinnäytetyö on näkemys kokonaisuudesta yhden opiskelijan silmin. Mielipidekysymyksiä voi aina tehdä, mutta kaikkia ei voida mielyttää, vaikka taustalla olisi kuinka laaja tutkimustyö.

Opinnäytetyö vahvisti ajatuksia siitä, mitä haluan tulevaisuudessa tehdä. Brändäykseen ja palvelumuotoiluun liittyvät asiat kiinnostavat ja uskon, että se näkyy opinnäytetyössäni. Onnistuin luomaan liikelahjamallistosta visuaalisesti kauniin, mutta myös tarkoitusperäisen. Lisäksi ymmärsin, mitä asiakas toivoo ja miten pystyn vastaamaan näihin tarpeisiin. Tuotteet eivät ole vain pikaisesti valikoituja esineitä, vaan kaikilla on oma merkitys ja käyttötarkoitus. Kykenen ottamaan monet asiat huomioon, joten uskon, että tulen työllistymään näiden asioiden pariin tulevaisuudessa.

LÄHTEET

Crouchin C. & Pearchen J. 2012. Doing research in design. London: Berg 2012

Harper Kristine, H 2017. Aesthetic Sustainability. Abingdon: Routledge, Taylor & Francis Group

Ilmasto-opas, kestävät kuluttajavalinnat. [Viitattu 2018-12-3] Saatavissa: <https://ilmasto-opas.fi/fi/ilmastonmuutos/hillinta/-/artikkeli/28259fe8-7b5e-4806-8ab6-7c06739ef5cc/kesta-vat-kuluttajavalinnat.html>

Innokylä, Aivorihi. [Viitattu 2019-4-24] Saatavissa: <https://www.innokyla.fi/web/malli109565>

Kansainvälisyys Savoniassa [Viitattu 2018-11-12] Saatavissa: <https://portal.savonia.fi/amk/fi/tutustu-savoniaan/kansainvalisyys-savoniassa>

Kestävä kehitys, Savonia. [Viitattu 2019-2-22] Saatavissa: <https://portal.savonia.fi/amk/fi/tutustu-savoniaan/yhteiskuntavastuu/kestava-kehitys>

Laukkanen, A. 2019, Savonian viestintäpäällikkö, Kuopio. Haastattelu 8.1.2019

Lockwood, T. 2009. Design thinking: integrating innovation, customer experience and brand value. New York, NY: Allworth Press.

Mikhula, A. 2000. Lahjat ja liikelahjat eri maissa. Helsinki: Yrityksen tietokirjat 1997, Tampere: Tammer-paino

Mockups –tekijänoikeudet Anthony boyd, graphicburger.com, Matts Peter Fors, Zippypixels.com, Mockupworl.co

Mähönen, R. 2019. Savonia muotoilun opinto-ohjaaja, Kuopio. Haastattelu 22.2.2019

Ornamo, Suunnittelijan ammattieettiset ohjeet. [Viitattu 2018-3-12]
Saatavissa: <https://www.ornamo.fi/fi/article/suunnittelijan-ammattieettiset-ohjeet/>

Paperittomuus, Savonia [Viitattu 2019-2-22] Saatavissa: <https://portal.savonia.fi/amk/fi/tutustu-savoniaan/yhteiskuntavastuu/paperittomuus>

Saaranen-Kauppinen & Puusniekka, Avoin haastattelu. [Viitattu 2019-1-25] Anita Saaranen-Kauppinen & Anna Puusniekka. 2006. KvaliMOTV - Menetelmäopetuksen tietovaranto [verkkojulkaisu]. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [ylläpitäjä ja tuottaja]. <<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/>>.
Saatavissa: https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L6_3_1.html

Savonia, strategia. [Viitattu 2019-1-26] Saatavissa: <http://portal.savonia.fi/amk/sites/default/files/pdf/organisaatio/Savonia%20Strategia%202017-2020-FINAL.pdf>

Sääski, K. 2019. Savonian koulutusvastuujohtaja, Kuopio. Haastattelu 25.3.2019

Takala-Schreib, V. 2016. Visuaalinen kuluttaminen. Lahti: Aalto-yliopiston taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu

Tutustu Savoniaan. [Viitattu 2019-1-11] Saatavissa: <https://portal.savonia.fi/amk/fi/tutustu-savoniaan>

Kuvalähdeluettelo:

1. Savonian strategia / www.savonia.fi
2. Kuvasarja Savonian liikelahtjat/ Eve Karkama
3. Kuvasarja Savonian liikelahtjat/ Eve Karkama
4. Kuvasarja Savonian liikelahtjat/ Eve Karkama
5. Brainstorming / Eve Karkama
6. Kuosi 1 / Eve Karkama
7. Kuosi 2 / Eve Karkama
8. Tuotepohdinta
  - Laastari: pixabay.com/ Tekijä Clker-Free-Vector-Images
  - Karkit: mockupworld.co
9. Kirja 1 / Tekijä Mats-Peter Forss
Savonia teksti & valokuva/ Eve Karkama
10. Kirja2/ mockup: zippypixels.com
Järvimaisema pixabay.com/ Tekijä kostiolavi
11. Vesipullo - mockup / Tekijä Anthony Boud
<https://www.anthonyboyd.graphics/mockup-archive>
12. Vihko - mockup / Tekijä Anthony Boud
<https://www.anthonyboyd.graphics/mockup-archive>
13. Savonian etiketti/ lähettänyt Anna Laukkanen
14. Päivitetty etiketti: Tekijä Anthony Boud
<https://www.anthonyboyd.graphics/mockup-archive>
-Visuaalinen ilme/ Eve Karkama
15. Heijastimet/ Eve Karkama
16. Kuvakollaasin kuvat:
  - Liiketoiminta: pixabay.com/ Tekijä rawpixel
  - Aurinkokenno: pixabay.com/ Tekijä Andreas-Troll
  - Innovation: pixabay.com/ Tekijä Jarmoluk
  - Savonia - logo: www.savonia.fi
  - Yhteistyö: pixabay.com/ Tekijä mohammed_hassan
  - DNA: pixabay.com/ geralt
  - Lehmä: pixabay.com/ Tekijä elslucker
  - Opiskelu: pixabay.com/ Tekijä StockSnap
  - Monimuotoisuus: pixabay.com/ Tekijä rawpixel
  - Vesillä: pixabay.com/ Tekijä motihada

17. Mallisto 1 kuvat:

- Kynä: pixabay.com/ Tekijä Devanath
- Viivotin: pixabay.com/ Tekijä Maciej326
- Laastari: pixabay.com/ Tekijä Clker-Free-Vector-Images
- Karkit: mockupworld.co

18. Mallisto 2 kuvat:

- Design-heijastin / Tekijä Eve Karkama
- Vesipullo - mockup / Tekijä Anthony Boud
<https://www.anthonyboyd.graphics/mockup-archive>
- Järvimaisema pixabay.com/ Tekijä kostiolavi
- Vihko - mockup / Tekijä Anthony Boud
<https://www.anthonyboyd.graphics/mockup-archive>
- Mustekynä: pixabay.com
- Kahvi-mockup: Tekijä Anthony Boud
<https://www.anthonyboyd.graphics/mockup-archive>
- Kuosi ja teksti Eve Karkama

19. Mallisto 3 kuvat:

- Pullot mockup: Tekijä Anthony Boud
<https://www.anthonyboyd.graphics/mockup-archive>
- Servetit: <http://freepikpsd.com/napkin-mockup-free-psd/>
- Lehti - lasinaluset: Tekijät Eve Karkama & Erik Lehtosaari
- Puisto- salaatinottimet: AARIKKA FINLAND
www.aarikka.fi
- SILVA-tarjoiluastoa: Studio Halonen
<http://www.studiohalonen.fi/kulhot.html>

20. Mallisto 4 kuvat:

- Kuumailmapallo: pixabay.com/ Tekijä Myriams-Fotos
- Elokuva: pixabay.com/ Tekijä Free-PhotosT
- Ruoka: pixabay.com/ Tekijä buffetcrush
- Hieronta: pixabay.com/ Tekijä tremaestro
- Kirjoittaminen: pyxabay.com/ Tekijä Pexels
- Popcorn: pixabay.com/ Tekijä dbre

21. Kassi /mockupworld.co

Grafiikka Eve karkama

22. Paketointia /mockupworld.co

Grafiikka Eve Karkama

23. Paketointia 1 / Graphicsfuel.com

Grafiikka Eve Karkama

24. Paketointia 2 / Graphicsfuel.com

Grafiikka Eve Karkama

25. Kortit/ Graphicburger.com

Grafiikka Eve Karkama

26. Kirja 1 / Eve Karkama

27. Kirja 2 Eve karkama

Business

LIKELAHJAKYSELY SAVONIAN HENKILÖKUNNALLE

1. Mitkä ovat mielestäsi hyvän liikelahjan tärkeimpiä ominaisuuksia?

	1 Ei merkitystä	2 Vähäinen merkitys	3 Kohtalainen merkitys	4 Suuri merkitys	5 Ehdottomasti merkitys
Käytännöllisyys	☐	☐	☐	☐	☐
Laatu	☐	☐	☐	☐	☐
Visuaalisesti kaunis	☐	☐	☐	☐	☐
Tuote kertoo yrityksen toiminnasta	☐	☐	☐	☐	☐
Yksinkertaisuus	☐	☐	☐	☐	☐
Edullinen hinta	☐	☐	☐	☐	☐
Kestävyys	☐	☐	☐	☐	☐
Ekologisuus	☐	☐	☐	☐	☐
Logon selkeä näkyvyys	☐	☐	☐	☐	☐
Keveys	☐	☐	☐	☐	☐
Kotimaisuus / paikkakunnalla tuotettu	☐	☐	☐	☐	☐

2. Onko sinun helppo valita liikelahja Savonian tämänhetkisestä valikoimasta? *

- Kyllä
- Ei
- En tiedä kyseistä tarjontaa
- En osaa sanoa

3. Pitäisikö Savonian opiskelijoita osallistaa liikelahjojen suunnitteluun ja mahdolliseen tuotantoon? *

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

4. Mikä on opetusalasasi? *

- Muotoilu
- Tekniikka
- Liiketalous
- Luonnonvara-ala
- Matkailu- ja ravitsemusala
- Sosiaali- ja terveysala
- Musiikki ja tanssi
- Muut hallinnolliset asiat

5. Millaisia toiveita sinulla olisi ehdottaa Savonian liikelahjavalikoimaan?

6. Millaisia toiveita sinulla olisi ehdottaa Savonian liikelahjavalikoimaan?

Vastaajien määrä: 82

Vastaukset
Toivon väh. Kolmen kategorian lahjoja: edullinen ryhmäjakoon, laadukas vieraille tai kun savonia vieraillee ja erittäin laadukas vip. Vieraille: lahjojen ekologisuus, paikallisuus, laadukkuus tärkeitä!
Toisinaan liikelahjoja postitetaan, joten olisi hyvä olla litteä ja kevyt tai muuten helposti postitettava, ei särkyvä.
Oivalta, omaperäinen, Savonian osaamista ilmentävä
Paikallisia, terveellisiä ruokatuotteita.
Paikallista käsityötä ja elintarvikkeita, pakkaukset visuaalisesti kauniita, brändi-tarina edellä

Vastaukset
Käytännöllisiä tuotteita, jotka ei jää nurkkiin pyörimään turhaan. Sellaista joka käy kaikille sukupuolesta/lästä jne riippumatta. Ekologista, paikallista tuotantoa, kestäväen kehityksen mukaista. Jotain kulutettavaa jonka saa käytettyä pois ettei mene hukkaan, esim. RPS:n kahvi, suklaat ym. Täytyykö aina olla konkreettinen lahja vai voisiko olla jokin palvelu, vaikka opiskelijoiden tuottamana?
Jotain jolle lahjan saajalla on tarve. Nykään kaikilla on kaikkea. Esim. joskus olleet syytyspallot olivat mielestäni hyvä idea. Niistä pääsee myös eroon ilman suuria tunnon tuskia.
Jotain käytännön tavaroita hintaluokkana 11-30eur, ei mitää 10centin mustekyniä
Eri painoaloilla on erilaisia kumppaneita ja voisi olla hyvä jos liikelahjoihin saisi painoala painotteista "leimaa". Monet lahjoista tuntuu nyt olevan markettien hyllyiltä bongattuja ideoita joihin on tumpattu Savonia värimaailma :-/ Niin, ja käytännöllisyys tukisi tuotteen ekologisuutta omalta osaltaan.
organisaatioille sekä henkilökohtaisia lahjoja
Liikelahjoissa on runsaasti heikkolaatuista krääsää, joka rikkoontuu lyhyessä ajassa. esimerkiksi korttilompakko. Liikelahjan valinnassa laatu ja kestävyys tärkeitä kriteereitä. Myös pieni koko ja hyvä idea.
Laadukkaita käyttötarvikkeita (esim. keittiötyövälineitä, työkaluja, retkeilyvälineitä)
Itse kun käy muissa amk:eissa niin lahjat ovat olleet käytännöllisiä (usb-kautin, powerbank, heijastinliivit--> itse mainostan Haaga-Helaa juostessani) Samanlaisia toivoisi Savonialtakin. Muistitikkua eikä kassia kukaan enää halua. Ja sitten, että tulee olla Suomessa valmistettu! Noloa antaa kiinalaisille liikelahja joka valmistettu Kiinassa. Näinkin on vuosien saatossa käynyt. Ulkomaalaisille (erityisesti kiinalaisille) puutavaraa: leikkuulautaa, pannunalusta, kuksaa, salaatinottimia, pullasuti yms. Käytännöllisyys ilahuttaa aina, ei pelkkä muistoesine.

Olen Kiina maavastaava ja lahjassa mielellään huomioita kiinalaista kulttuuria, värit ja merkitykset, kiva olisi jokin valmis tarinakin, johon lahja liittyy..

Yleiskäyttöisiä, esim. puutuote tms.

Hyvä laadukas kynä toimii tietenkin aina. Kännyköille kuoria/säilytuspussukoita, muistitikut, termosmukit, kännykän lataukseen liittyvät jutut, urheiluun tai hyvinvointiin liittyvät (buffa-huivit, hanskat, jumppakassit, pilatesrullat, stressipallot, nypyläpallot), tai tietokoneen puhdistusliinat tau laastarit, Lisäksi voisi olla ihan kulutustuotteita kuten ennenkin esim. suklaa, muut makeiset tai vaikkapa terveelliset smoothie- /proteiinijauheet. Lahjan koko pitäisi olla kohtuullinen, jos joutuu sen pakkaamaan mukaan matkatavaroihin.

Jaa-a siinäpä kysymys. Jotain joka kuvastaa innovatiivisesti Savoniaa ja voisihan olla vähän eri tyyppisiä lahjoja kuvastamaan eri toimialojamme. Olen tästä aiheesta todella kiinnostunut! Aikoinaan kannoin liikelahjoja ympäri Eurooppaa 20 vuotta ja tulipa liikelahjat tutuiksi; sitä Marja Kurki kravattien ja huivien määrää erityisesti 90-luvulla!! Parhaimpia olivat jouluna viedyt herkut mm hillot ja niin se vain on, että kulttuurissa kuin kulttuurissa Fazer sininen on jopa odotettu lahja etukäteen.

Valikoima eikä niiden jakoperusteet ole selvät, mutta valikoimaan myös sellaisia pienempiä/halvempia lahjoja, joita voi jemmata toimistolle ja antaa tavatessa asiakkaita ilman isompaa byrokratiaa. Esim. parkkikiekko, muki.

Lahjoja tarvitaan eri tilanteisiin: edullisia, keveitä pikkulahjoja sekä laadukkaampia virallisiin tilanteisiin. Etenkin laadukkaista suomalaisista tuotteista on viime aikoina ollut pulaa. Ulkomaan matkaajalle keveys ja pieneen tilaan meneminen on tärkeää. Hienoa olisi, jos esim. Savonian opiskelijoiden suunnittelutyön jälki näkyisi tuotteissa. Siinä tapauksessa tuotteen mukana pitäisi ehdottomasti olla jokin lappu kertomassa asiasta, muuten voi jäädä huomiotta. Turhia tuotteita tai koriste-esineitä ei nykypäivänä kai haluttane tuottaa. Käytännöllisyys ja käytettävyys siksi tärkeää. Lahja hyödyttäisi eniten, jos tuote on sellainen, jota käytetään työpaikalla. Silloin se muistuttaisi Savoniasta parhaimmillaan päivittäin. Jos lahjoissa olisi jotain innovatiivista, jäisi saajalle kuva myös Savonian innovatiivisuudesta.

Minusta meillä pitäisi olla paljon sellaisia käytännöllisiä lahjoja, joita voimme viedä matalalla kynnyksellä yhteistyökumppaneille, jotka eivät ole kalliita mutta laadukkaita ja Savoniaa näkyväksi tekeviä. Sitten erikseen hienompi lahjoja joita annetaan vieraille tai merkittävälle kumppaneille jouluna :)

Sellaisia lahjoja jotka eivät jää pölyttymään kaappiin vaan ovat käytännöllisiä joka päivä tarvittavia tavaroita.

Turvallisuuteen liittyvät lahjat ovat aina hyviä heijastin Ensiapu Elvytys Peli tai leikki lahja voi antaa vaikka tuliaisena lapsille.

Ei ehdotuksia.

Niiden tulisi henkiä suomalaista designea, materiaaleja ja arvoja. Kekseliäisyys ja ilo. Moderni ja nuorekas + arvokkaampi koruvalikoima, pinssit, solmioneulat, emaloidut lasinaluset, lautasliinapidike, lautasliinat, t-paidat megeilla grafiikoilla, taidegrafiikka, korttisarjat, kynttilänjalat, metalliset tuikut (laserkuvioidut), muut kuvioidut metalliesineet, vaatekorut, asusteet, pöytäliinat, hengarit, ... Kaikkea ei tarvitse tehdä Savonian sisällä, voi myös teettää jos kuitenkin suunnittelu on Savoniasta.

Selkeä jaoittelu tavaran käytön ja arvon mukaan. Kallein tavara ns. "Lukkojen taa ja selkeä hallinointi sille" 1. Edullinen jakotavara: kynät, stressipallot, avaimenperät, halvat pipot/t-paidat, karkit, popcornit ja vastaavat 2. Keskitasoinen "käyttökelpoinen kampe": Taskulamput, varavirtapankit, tarjottimet, termokset tai termosmukit 3. Korkeamman tason "hienot esineet": Monitoimityökalut, korut, puukot ym. "design tuotteet".

kevyt, ohut, särkymätön

Muotoilun suunnittelema ja valmistamat korut, huivit, solmiot, liinat, muotoilutuotteet. Musiikin tallenteet Reston ja matkailun kirja jossa Muotoilun graafinen suunnittelu ja musiikin tallenne. Tekniikan ja Muotoilun suunnittelemat vempheet Kuvia ja musiikkia Savosta

Vien paljon liikelahjoja ulkomailla. Valikoimassa olleet huivit ja kravattit ovat olleet hyvin mieluisia, ne ovat kevyitä kuljettaa ja personoituja. Niissä tosin ei missään näy Savonian nimeä, mutta saaja varmasti muistaa laadukkaan lahjan antajan. Tuollaista lahjaa kantaa ilolla myös käytössä, eikä se jää pölyttymään työpöydän nurkkaan. Vastaajia lahjoja, joista tulevat käyttöön toivon jatkossakin. Lasituotteet ovat kauniita, mutta painavia. Sellaisia ei yksinkertaisesti voi ajatella ottavan mukaan viemisiksi. Suklaat, hillot, öljyt jne. paikallisista raaka-aineista menevät aina, kun ei vaan paina liikaa.

arkipäivän toimintoihin sopivia lahjoja saisi olla enemmän. Solmiot ja muut ovat mennyttä aikaa.

Läppäriin "häpäke" (webkameran suoja) jolla saa laitteen kameran piilotettua. Esim.pyyheliikoja, tarjottimia jne. esim. Kuopio kartta -kuosilla, muikku-kuosilla, suomalaisilla metsämarja-kuosilla jne. Serviettejä ja kynttilöitä (jouluksi), suklaata, teetä jne.

?

Pitäisi olla nykyistä laajempi skaala. Myös arvokkaampia liikelahjoja, joita nyt hyvin niukasti. "Krääsää" on paljon.

Vaihtoehtoja runsaasti, koska käymme useasti tutuissa paikoissa. Lahjat voivat olla oivaltavia, mutta tärkeintä on suomalaisuus ja paikallisuus.

Muodikkaita paitoja, lippiksiä, keittiöesineitä.

Monipuolisuutta ja eriarvoisia lahjoja. Meiltä puuttuu kalliimmat ns. paremmat lahjat esim. merkkipäiviään viettäville.

Muutama laadukas lahja. Valikoima ei tarvitse olla kovin laaja.

Pienikokoisia, helposti mukana kulkevia.

Sopiva myös ulkomailla annettavaksi esim opintoretket jne vierailut.

Pienet ja kevyet käyttöesineet esim. tarjottimet, erilaiset alustat, korvakorut, solmiot, huivit. Joskus kv-matkoilla viedään kohdemaan opiskelijoillekin jotain, silloin voisi tulla kyseeseen heijastimet, kynät, lehtiöt ym. tarpeelliset ja pienet sekä edulliset jutut.

Jotakin kivaa ja uutta, tarpeellista ja lähellä tuotettua annettavaksi kansainvälisille yhteistyökumppaneille. Jotain uutta, koska kynät ja muistivihkot on niin nähty. Jotain, mikä kestää eikä rikkoonnu heti.

Lahjamahdollisuus myös lapsipalveluille (esim. päiväkodit, lastenkodit, perhekodit, nuorisotyö)

Muistitikku, kahvikuppi, bandana huivi, älykello, käyttökelpoinen äly-elektroniikka mobiiliyhteydellä

Liikelahjojen yhtenäistäminen ja kiinnassa valmistetun rihkaman poistaminen valikoimista. Meillä on laadukasta koulutusta ja hyviä opiskelijoita monialaisesti, joten kunnolla laaditulla toimeksiannolla liikelahjamalliston saisi päivitettyä tälle vuosikymmenelle. Nykyinen valikoima on sieltä täältä haalittu hajanainen kokoelma tavaroita, jotka eivät edusta laadukasta ammattikorkeakoulua.

- Tarvitaan kolmen hintatason lahjoja: hyvin edulliset, keskihintaiset ja sitten vielä arvokkaammat, harvemmin jaettavat liikelahjat. - Halpa, helposti rikkimenevä muovinen krääsä ei tue Savonian imagoa - sellaiset kokonaan pois, kiitos. Esimerkkejä näistä ovat esim. kaikkein halvimmat mustekynät, muoviset laastaripakkaukset. - Lahjan olisi nykyisin kestävä kehitystä paitsi kestävydeltään ja materiaaleiltaan, myös siten, että se on saajallaan käyttökelpoinen. Liian näkyvä logo voi olla huono juttu vaikkapa putkihuivissa - sopivan kokoinen logo johonkin muuhun kuviointin sijoitettuna voisi toimia paremmin. - Kiva liikelahja on myös sellainen, joka tulee heti käytettyä, mutta tuottaa saajalleen hyvän mielen ja erityisesti muiston tuosta hyvästä mielestä. Esimerkkinä tästä on Wellness-suuntautumisen markkinoinnissa käytetyt jalkakylpypussit.

Ainutkertaista, ei rihkamaa. Esim. Virosta saimme vammaistyönä tehtyjä eläinaiheisia avaimenperiä ja kierräysmateriaalista tehtyjä pieniä koreja.

Miehille ja naisille sopivia sekä isommille työyhteisöille sopivia lahjoja Helppo kuljettaa

Savonian opiskelijoiden tuottamia tuotteita (insinöörit, muotoilu tms. ideoimia)

Liikelahjoja annetaan myös Savoniaan saapuville vieraille eli Savonia lapaset/ sukat (talvi) ja silmälaput (kesä) Heijastimet hyviä

Hyvä ja käytännöllinen lahja (ehkä hinnakaskin) oli yhdessä vaiheessa puhelimen varavirtalähde. Vähän USB tikkua isompi ja todella hyödyllinen. Sellaisia/vastaavia tulisi liikelahjojen olla, käytännöllisiä. Leikkulauta on ollut hyvä. Miksei tabletti kynäkin. Monenlaisia voi olla sillä eri henkilöillä on eri intressejä

Solmiot ja solmioneulat ovat pois muodista, kirjat raskaita kuljettaa ulkomaille. Niinpä kestävä kierrätysmateriaalista Savonia-logolla (pakattuna omaan pussiinsa). Taittuva istuinalusta Savonian värein, S-muotoinen kenkäalusikka (puu/komposiitti), jumppakuminauha, keittiöliina, jossa savolaisia ruokaohjeita englanniksi ja savoksi.

Opiskelijoiden korudesignia, huiveja, kirjanmerkkejä, tablettikyniä...

Käytännöllisiä liikelahjoja, jotka sopivat sekä miehille että naisille (tällä hetkellä liikelahjoissa on paljon naisille suunnattuja tavaroita). Mielestäni liikelahjoissa pitäisi sijoittaa määrän sijasta laatuun: ei krääsää kaappeihin. Käytännöllisiä, suomalaisia ja ekologisia liikelahjoja kiitos!

Korut, naisille ja miehille. Pieniä käyttötavaroita, joita tarvitsee joka päivä.

Vahvistaa mielikuvaa Savoniasta ja arvoista. Vakioituja mutta kuitenkin muutamia eri tyyppisiä eri tilanteita varten.

Liikelahjoja pitäisi olla alan mukaan eli esimerkiksi luonnonvara-alalla sille sopivia liikelahjoja.

Ei konkreettisia toiveita, mutta tarvitaan kahdenlaisia: käytännöllisiä, edustavia mutta edustavia, jakolahjan tyyppisiä tuotteita, sekä arvokkaampia, laadukkaampia, keskeisille avainhenkilöille ojennettavia lahjoja. Molempia pari-kolme vaihtoehtoa (esim. miehet/naiset), ja kaikkien pitää olla niin keveitä, että voi viedä (muutenkin täydessä) matkalaukussa lentokoneessa. Monikulttuurisuus pitää huomioida.

Katana, savonian logolla

liittalan ja Marimekon tuotteita Muumimukeja Pentikin poroja kirjoja

Liikelahjavalikoimaan pitäisi kuulua edullisia massoille jaettavia tavaroita ja toisessa päässä esim. yrityksiin ja ulkomaille vietäviä lahjoja.

Tyylikkäättä, suomalaista muotoilua edustavia tuotteita. Sellaisia, joita kehtaa viedä myös ulkomaille.

pahimmat mokat olisi hyvä karsia. esim. ei kiinalaista krääsää kiinalaisille

Suomalaisista raaka-aineista kestävän kehityksen hengessä tehtyjä tuotteita tulee suosia liikelahjoissa.

Silmälasikotelo, sateenvarjo, polkupyörän valo, taskulamppu, avaimenperä,

Vastaukset

Nyt osa liikelahjoista ainakin ihan "rihkamaa", toivoisin että olisivat jotenkin omaperäisiä, Pohjois-savossa tehtyjä eikä made in china

Kevyt, mielekäs eikä liian arvokas lahja ilahduttaa pikaisesti saajaansa. Nyt käytössä oleva kahvipusiin ja suklaalevyn yhdistelmä on hyvä lahjaesimerkki.

Olisi mahtava jos tuotteita olisi koulutusaloittain. Olisi mukava jos olisi jotain paikallista, ekologista ja vastuullista. Ei krääsää, joka on saajalle roskaa. Tarpeellista ja innovatiivista, jonka voi tarvittaessa antaa eteenpäin mikäli saajalla on jo sellainen vastaava tms. Restolle sopisi: Esim. matkailuun liittyvät asiat tai ruokaan. Mausteet, yrtit, astiat, viintarvikkeet, keepcupit (joita jo onkin)... Omat pastillit Savonia rasiassa.. Aina hyvä! Tärkeää olisi että olisi myös ns. pikkuviemisiä ja sitten isompia.

Sellainen tuote minkä itsekin haluaisi ja sille olisi sinullakin tarvetta. Ei mitään turhaa poisheitettävää krääsää. Esim. yksinkertainen kestokassi mielellään kierrätetystä materiaalista on aina tarpeen.

Valikoimassa voisi olla jotain Pohjois-Savoassa tuotettua syötävää esim. hunajaa + jouluksi suklaata.

Esimerkiksi paikallisen lions klubin sinappia, jonka tuotto menee lyhentämättömänä Kuopiolaisten nuorten ja vanhusten hyväksi.

Pieni, kaulassa/olalla hihnassa kannettava kevyt pussukka, johon mahtuu juurikin kaksi isoa älykännykkää.

Luonnonmateriaalit tai jalometellia.

Huomioida eri tilanteet, suunnittelun lähtökohtana Savonian arvot, kierrätys ja kestäväkehitys, monialainen osaaminen voisi näkyä liikelahjassa, eri hintaisia, tuoteperheitä, mallistoja jne...

esim. M.Kurjen huivit ovat olleet suosittu liikelahja, joten Savonian huivi, kravatti yms. asuste.

?

Lahjojen tulisi kuvastaa Savoniaa ja niistä pitäisi löytyä vaihtoehtoja niin vakavampaan tarpeeseen, kuin vähän leikkimielisempään ajatteluun. Lahjan tulisi yllättää ja olla jollakin tavalla vaikuttava sekä mieleenpainuva.

Voitaisiinko tukea Luovan alan paikallista yrittäjyyttä ja etsiä sieltä sopivia yhteistyökumppaneita tuottamaan Savoniale sopivia liikelahjoja.

vastaanottajan sukupuolineutraalius

Turvallinen korttikotelo. Avaimenperä, jossa toimintoina sekä pieni lamppu että valo-osoitin.

Kertakäyttöiset pois, myös ns. alakohtaisia esim. tietyntyyppiset tekniikkaan ja vastaavasti muille aloille.

Liikelahjan tulisi olla edustava, nyt Savonian valikoima on melko suppea. Lahjan tulisi kertoa Savonia brändistä, mitä me olemme ja miten haluamme vaikuttaa.

villalapaset tai hanskat

Sellaisia tuotteita, jotka vievät vähän tilaa ja ovat keveitä vietäväksi ulkomaille. Myös särkymättömyys on tärkeää. Esim. solmio ja huivi ovat em. liikelahjoista hyviä esimerkkejä.

7. Miten opetusalasi voisi mahdollisesti osallistua liikelahjojen suunnitteluun ja mahdolliseen tuotantoon? Muista mainita opetusalasi tekstissä.

Vastaajien määrä: 51

Vastaukset

Muotoilijat lahjasuunnitteluun ehdottomasti esim. Kilpailun kautta. Lahjoissa 2-3vuoden kaudet, ei jatkuvaa sekalaista hankintaa

-

BBA/kv-opiskelijoita voisimme osallistaa esim opintojaksoilla tähän työhön

Opiskelijat voisivat olla osana suunnittelemassa esim. materiaali valintaa tuotteen elinkaariajattelun pohjalta hyödyntäen kiertotalouden näkökulmaa/periaatteita...

eri alat (sote, luvat ja muotoilu suunnittelee) voisivat olla ideoimassa lahjoja.

yhteiskehittämispaja jossa ideoidaan uusia tuotteita. liiketalous, muotoilu, tekniikka, vesi jne. mukaan.

Varmaan terveysalalta löytyisi opiskelijoita, tiedän yhden opiskelijan, joka on aiemmalta koulutukseltaan graafikko. Hän teki meidän konferenssiin visua

Minulla on kv-opiskelijoita usealla kurssilla ja esim b2b marketing kurssiin tämä sopisi jollain tapaa. Ja miksei toisten opettajien 3d mallinnuskursseille. Olen ohjannut Varkaudessa ja Kuopiossa kv- tekniikka- & liiketalousopiskelijoita suunnittelemaan itse asiassa Savonialle liikelahjan eka vuoden projektiopinnoissa. Tämä tapahtui vuosina 2013-2014. Nimeni on Tiina Salli :)

Olen mielikuvitukseton, en osaa sanoa miten sosiaali-ja terveysala voisi osallistua lahjojen suunnitteluun ja tuotantoon :)

Energiatekniikka Kierätys materiaalien hyödyntäminen Uusio muovi tsm.

Opinnäytetöiden muodossa.

Vastaukset

-

Olen Savonian Liiketoimintayksiköstä ja toimin yritysten kanssa. Tarvitsen lähinnä satunnaisesti ja vain korkeamman tason liikelahjakategoriaa ja se oikeastaan puuttuu kokonaan.

Muotoilu voi osallistua, mutta vain kaupallisen toimijan / tuottajan kautta - ei kannata itse alkaa tuottamaan. (Muotoilu)

Voidaan integroida opetukseen kulttuurialalla helposti

-

en tiedä

-

Voisiko olla että kaikki osallistui tekemään siis opiskelijat niitä liikelahjoja. Rseto leipoo ja muotoilu tekee palkkauksen tai muotoilu tekee / tulostaa tuotteen ja valmistuttaa pakkauksen. Talvella liikelahja on lämmintä tai pikkumakeeta kahville. Keväällä se on muotoilun ja arkkitehtiopiskelijoiden linnunpönttöjä. Olisi 1000 ajatusta liikelahjaksi, mut ei jaksa kirjoittaa puhelimella :)

Kurssityönä sis. arkkit.

Hallinnon puolella ei ole muuta annettavaa kuin ehkä testaus ja käytettävyyden arviointi.

Musiikkia on äkkiseltään vaikea nivoa tähän.

Kuopion koneinsinöörit tuotekehitysprojektissa?

Tämä ei ihan liity terveystieteen opiskelijoiden osaamiseen, mutta esim. hankeopinnoissa olisi mahdollisuus ottaa heitäkin moniammatilliseen ryhmään tekemään tällaista suunnittelutyötä.

Opetan maahanmuuttajia, mikä ei ole alaspäin. Maahanmuuttajillaopiskelijoillani on monipuolista osaamista. Osa on taiteellisia, osa tekee käsitöitä, osalla on journalistitaustaa... Tottakai kaikki yhteistyömahdollisuudet voidaan harkita. (Kukka-Maaria Raatikainen)

-

Muotoilu (ja erityisesti korumuotoilu) voisi olla mukana tarjoamassa ja kartoittamassa liikelähjoja.

- Opetusalan liiketalous voisi osallistua suunnitteluun markkinoinnin tai markkinointiviestinnän näkökulmasta.

Luonnonvara-alalta ehdotuksia ja ideointia, ruoantuotantoon, eläimiin ja kestäväan kehitykseen liittyviä aiheita.

Markkinoinnissa voi tutkia eri vaihtoehdot, mitä yleensä on tarjolla. Samoin kuluttaja-/asiakastarvekyselyt yrityksiltä, olisiko toiveita liikelähjoiksi.

Liiketalous markkinatutkimus ja -tarjonta.

Kotimaisia tuotteita mukaan: esim. ruokaa / Luonnonvara-ala

Esim hyvinvointituotteiden suunnittelu (venytyskuminauhat, hierontarullat yms) Sosiaali- ja terveysala. Etäratkaisuihin liittyviä asioita, kuulokkeet yms, mutta voi olla liian kalliita.

Voisiko meidän restonomi opiskelijat tehdä jonkun tietyn teeman mukaisesti jonakin ajankohtana (esim. joulun alla) liikelähjäksi vaikka Savonian sinappia? Tai jotain muuta vastaavaa.

Luonnonvara-alalla ei ole todennäköisesti mahdollisuuksia tuotantoon, mutta ideointiin voisimme osallistua.

Liiketalouden opiskelijat, miksei restonkin, voivat olla tekemässä taustaselvityksiä siitä, millaisia liikelähjoja markkinoilla tarvitaan/ arvostetaan.

Terän voisi varmaan tehdä konelabrassa

He voisivat ideoida suomalaisen ruokakulttuuriin, luonnonantiimiin yms. liittyviä kestäviä ja omaleimaisia tuotteita.

kv- markkinoinnin opetuksessa harjoitustyön aihe. tekniikan ala

Miksi ei, monenlaista osaamispääomaa on sosiaali- ja terveystieteen opiskelijoillakin.

Simulaatiokeskuksesta ja simulaatiopedagogiikasta voisi olla jokin special lahja; paljon vierailijoita simulaatiokeskuksessa

Mahdollisesti lisäävä valmistus voisi olla joissakin lahjatyypeissä mukana valmistuksessa.

Opiskelijat ovat varmasti mukana esim. jossain työpajoissa. Heillä on varmasti hyviä ideoita. Resto on opetusalan.

Toimin muissa hallinnollisissa tehtävissä mutta mielestäni olisi oivallista hyödyntää muotoilun opiskelijoita liikelähjojen suunnittelussa ja toteutuksessa. Heillä voisi olla hyviä ja innovatiivisia ideoita ja tuotteita. Myös paikalliset tuotteet ja paikallisuuden näkyminen on tämän ajan trendi.

Liiketalouden opiskelijat suunnittelemaan/arvioimaan brändi- ja markkinointinäkökulmasta.

Muotoilun opinnoissa liikelahjoja on joskus suunniteltu ja toteutettu. Ja myös teetetty. Nykyistä tilannetta en tiedä. Toivoisin, että opiskelijat voisivat enemmän saada tilaisuuksia ideoida ja esittää ideoita ja saada näin omaa nimeä esille. Voisi olla jopa jatkuvaa, että uusia ideoita etsitään ja niitä saisi esittää vaikka viestintäihmisille.

Luvalta voisi tulla tarina tuotteen alkuperästä ja tuotanto-olosuhteista: Leipä, yms. leivonnaiset

?

Etsimällä sopivia paikallisia yrityksiä jotka tuottaisivat liikelahjoja. Sosiaali- ja terveysala TKI

-

arvioimalla ehdotukset

Kysely liikelahjayrityksille

IGO PROMO FI, Pihla Raevaara myynti

1. Millaiset liikelahjat ovat tänä päivänä suosittuja?

-kynät, muistivihkot, ilmapallot, juomapullot,

2. Onko liikelahjojen valikoimassa näkynyt suuria muutoksia asiakkaiden toiveista viimeisien vuosien aikana?

-en osaa sanoa, en ole ollut alalla niin kauan että osaisin verrata.

3. Suositaanko joitain tietynlaisia materiaaleja enemmän kun toisia?

-ei oikeastaan. Se riippuu niin tuotteesta.

4. Vaikuttavatko ympäristökysymykset liikelahjojen tarjontaan ja valikoimaan?

-vaikuttaa varmasti. Enemmän eco tuotteita.

’Mainoslahjaverkkokaupan entinen omistaja, Tarja Hanttu.

Edulliset liikelahjat, jotka ovat suosittuja:

- heijastimet ovat olleet yritykseni myydyin, yksittäinen tuoteryhmä jo vuosien ajan
- mainoskassit ovat toiseksi myydyin tuoteryhmä
- mainosmakeisten menekki on pysynyt tasaisena vuodesta toiseen, erityisesti kotimaisen ksylitolipurukumin
- parkkikiekoista tuli oikea myyntipiikki parkkikiekkojen muodon ja koon säätelyn loputtua, nyt kysyntä on tasoittunut normaaliksi
- erilaisten urheilujuomapullojen menekki on taattu keväästä syksyyn

Keraamiset, kohtuuhintaiset kahvimukit ovat erittäin suosittuja, kalliimpi vaihtoehto Teema-muki painatuksella tekee myös kauppaansa.

Joululahjoiksi ja vip-lahjoiksi ostetaan esimerkiksi villashaaleja sekä termospulloja. Jokaisella yksittäisellä, uudella tuotteella on ”elinkaari”, kolmesta viiteen vuot-ta. Esimerkkinä voin kertoa kokoon taittuvan juomapullon, jota myytiin muutamia vuosia sitten melkein 10.000 kpl vuosivauhtia. Nyt sen myynti on hiipunut täysin. ainoslahjaverkkokaupalla ei ole olemassa varastoja, siksi valikoimassa ei ole tekstiilejä:

Asiakkaat haluavat sovitella ja valita eri vaihtoehtoista parhaan ennen ostosta. Asiakkaiden tilaamat tuotteet pääosin valmistetaan/painetaan jo tehtailla, ja ne matkaavat sieltä suoraan asiakkaalle, eivät verkkokaupan kautta.

Kysyit asiakkaiden toiveiden muutoksista viime vuosilta:

Talouden lähdettyä nousuun muutamia vuosia sitten siirryttiin kalliimpiin liikelahjoihin, ja niitä on myös ostettu aiempaa enemmän. Verkkokaupalle käänteen-tekevä vuosi oli vuosi 2016, sillä siitä lähtien on verkkokaupan liikevaihto noussut tasaista vauhtia. Nousu ei ole ollut pelkästään suhdanteista riippuvainen, vaan myös yrityksen brändin vahvistumisen ansiota.

Mainoslahjaverkkokaupan uusi yrittäjä, Maria Lampinen

1. Millaiset liikelahjat ovat tänä päivänä suosittuja?

- Laadukkaat ja ekologiset lahjat ovat tällä hetkellä suosituimpia. Paljon vielä menee edullista jakotuotettakin kuten kärrypoletteja ja heijastimia.

Tämä kauppa on aiemmin keskittynyt nimenomaan edullisiin jakolahjoihin. Itselläni on aikomusta lisätä nimenomaan yritys- ja liikelahjapuolta.

2. Onko liikelahjojen valikoimassa näkynyt suuria muutoksia asiakkaiden toiveista viimeisien vuosien aikana?

Suurimpana muutoksena on tämä ekologisuuden vaatimus. Ja tuotteen on oltava järkevä käyttötavaratuote. Maljakot yms. koriste-esineet eivät enää ole mielestä-ni pinnalla.

Kotimaisuus on varsinkin joululahjoissa hyvin tärkeä ominaisuus monelle.

3. Suositaanko joitain tietynlaisia materiaaleja enemmän kun toisia?

Tähän en osaa vielä muuta sanoa, kuin samat ekologisuustoiveet

4. Vaikuttavatko ympäristökysymykset liikelahjojen tarjontaan ja valikoimaan

Nykypäivänä kyllä ja paljon

Joka ikinen päivä kauppaani tullaan etsimään ekologisia tuotteita. Usein vain luomu- ja ekotuotteet ovat kalliimpia kuin muovituotteet. Niin moni valitsee kuitenkin vielä sen edullisemmankin vaihtoehdon.